

TYGODNIK SUWAŃSKI

Nr 52/166 Rok IV

29 grudnia 1993

Cena 2500 zł

PRZEŻYWANIE CZASU

I ZNÓW za nami kolejny rok. Upływający czas można różnie przeżywać i kojarzyć. Mogą to być np. spadające kartki z kalendarza, pilne terminy, spłacane raty, oczekiwanie wydarzeń radosnych, przeciętnych, ostatecznych. Często te rzeczy i zjawiska zaczynają być tak istotne, że sam człowiek staje się mało ważny. Przesadne podporządkowanie umownemu bądź co bądź kalendarzowi prowadzi do tego, że człowiekowi zaczyna brakować czasu na wewnętrzny rozwój i może stać się nieludzki, niszczyć samego siebie i innych. Współczesny człowiek często nie ma czasu na dialog z własnym sumieniem, na postawienie zasadniczych pytań o dobro i zło.

A może warto zastanowić się nad tym,

dokończenie na str. 12

Wszystkim naszym sympatykom życzymy wielu radosnych chwil w nadchodzącym roku.

Redakcja

NASZ DOM

W LATACH osiemdziesiątych odwiedził Suwałki Arnstein Hansel z Norwegii. Przywiózł

wówczas dary dla suwańskiego szpitala. Potem był w naszym mieście jeszcze kilkakrotnie. Z tych wizyt zrodziła się przyjaźń z małżeństwem lekarzy, państwem Krystyną i Januszem Walickimi.

W Norwegii powołał stowarzyszenie "Pomocna dłoń dla Suwałk", które organizowało zbiórki odzieży, żywności, leków przeznaczonych dla najbardziej potrzebujących suwańców.

Początkowo pomoc ta kierowana była do Katolickiego Towarzystwa Służby Dzieciom. Od 1991 trafia do nowo powstałej Organizacji Przyjaciół Dzieci, która mieści się w dawnych pomieszczeniach Zakładu Energetyki Ciepłej. Codziennie spotyka się tam ok. 30 dzieci. Tam mają swój dom, nawet nie

dokończenie na str. 4

XLV SESJA RADY MIEJSKIEJ

ZMAGANIA KLUBOWE

W 45. sesji Rady Miasta udział wzięło 25 radnych. W programie, oprócz stałych punktów, przewidziano dyskusję nad układem komunikacyjnym miasta, nad zmianami w budżecie na rok 1993, ustalenie wysokości stawek podatku od nieruchomości, środków transportowych, podatków i opłat lokalnych na rok przyszły, ustalenie nowych cen biletów komunikacji miejskiej. Ponadto – podjęcie uchwały w sprawie zbycia nieruchomości stanowiących mienie komunalne oraz zmiany w składzie stałych komisji rady.

Ustalony porządek nie wszystkich satysfakcjonował. Zbigniew Filipkowski zapytał przewodniczącą, dlaczego nie uwzględniono złożonego na tydzień przed sesją wniosku Centroprawicy o umieszczenie punktu dotyczącego zmiany wysokości diet radnych.

Centroprawica uważa, że aktualnie obowiązujące stawki, np. członków zarządu – 900 tys. za posiedzenie – to wielka przesada. Proponuje obniżenie ich do poziomu 170 tys. złotych.

Danuta Iwaszko w odpowiedzi stwierdziła, że wniosek złożono zbyt późno.

Zbigniew Filipkowski nie rezygnował. Wystąpił z wnioskiem o zmianę porządku.

Wystąpił z wnioskiem o zmianę porządku.

ciąg dalszy na str. 3

W OBRONIE KURATORA

Pan Profesor

Aleksander Łuczak

Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Edukacji Narodowej

WARSZAWA

Rada Miejska w Suwałkach wyraża sprzeciw wobec stosowania kryteriów politycznych przy ocenie osób pełniących funkcje kierownicze w administracji państwowej oraz szykanowania ich za poglądy bądź działalność polityczną.

Przez ostatnie cztery lata mieliśmy nadzieję, że czasy represji politycznych minęły bezpowrotnie wraz z upadkiem rządów totalitarnych. Niestety, po utworzeniu obecnego rządu, którego Pan jest wysokim przedstawicielem, represje te, przynajmniej w województwie suwalskim, wracają. Dowodem tego jest gwałtowny i nie przebierający w środkach atak na Kuratora Oświaty w Suwałkach Jarosława Zielińskiego.

Jarosław Zieliński jest radnym Rady Miejskiej w Suwałkach, delegatem naszej Rady na Sejmik Samorządowy Województwa Suwalskiego, członkiem kilku komisji Rady Miejskiej, przewodniczącym Klubu Radnych "Centroprawica". W działalności publicznej wykazuje się uczciwą pracą. Ilekroć jako radny zabiera głos, zwłaszcza w sprawach oświaty, zawsze czyni to z głęboką znajomością problemów, odpowiedzialnością za słowo, szacunkiem dla przepisów obowiązującego prawa, troską o sprawy szkolnictwa. Reprezentując interesy Rady Miejskiej w Suwałkach na forum Sejmiku Samorządowego naraził się na szykany ze strony jego Prezydium.

Jarosław Zieliński w swojej działalności związanej z funkcją radnego nie może być represjonowany, gdyż podlega ochronie prawnej jako funkcjonariusz publiczny.

W ostatnim okresie Rada Miejska podjęła decyzję o przejęciu szkół podstawowych do prowadzenia jako zadanie własne z dniem 1 stycznia 1994 r. Jarosław Zieliński jako Kurator Oświaty w Suwałkach na bieżąco informuje władze naszego Miasta o sytuacji związanej z przyjmowaniem szkół. Jego Urząd przedstawił Radzie Miejskiej na ten temat wyczerpujące i klarowne dokumenty i opracowania. W ocenie Zarządu Miasta, Komisji Spraw Społecznych i Rady Miejskiej współpraca Kuratora Oświaty z władzami Miasta w zakresie realizacji podjętej uchwały przebiega wzorowo, a proces przygotowawczy do przejęcia szkół odbywa się szybko i sprawnie.

Atak na kuratora Jarosława Zielińskiego grozi destabilizacją w funkcjonowaniu oświaty w naszym mieście i województwie, zwłaszcza w obecnym okresie, w którym odbywa się trudny proces przekazywania szkół podstawowych samorządom lokalnym.

Prosimy Pana Premiera o uwzględnienie naszego stanowiska przy podejmowanych działaniach.

Z poważaniem

Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Suwałkach
Danuta Iwaszko

Do wiadomości:

1. Prezydent RP
2. Prezydium Senatu RP
3. Prezydium Sejmu RP
4. Sejmowa Komisja Edukacji, Nauki i Postępu Technicznego
5. Krajowy Sejmik Samorządu Terytorialnego
6. Premier Rządu RP – Waldemar Pawlak

7. Rzecznik Praw Obywatelskich – prof. Tadeusz Zieliński
8. Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność"
9. Komitet Helsiński w Polsce
10. Stowarzyszenie "Amnesty International" w Polsce
11. J.E. ks. Biskup Diecezji Ełckiej
12. Wojewoda Suwalski
13. Prezydium Sejmiku Samorządowego Województwa Suwalskiego
14. Delegaci do Sejmiku Samorządowego
15. Przewodniczący Rad Gmin i Rad Miejskich województwa suwalskiego z prośbą o zapoznanie wszystkich radnych w gminie
16. Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast woj. suwalskiego
17. Zarząd Regionu "Pojezierze" NSZZ "Solidarność"
18. Regionalna Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ "S"
19. Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego
20. Zarząd Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Suwałkach
21. Partie polityczne działające w województwie suwalskim
23. Związek Sybiraków
24. Związek Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego
25. Społeczne Towarzystwo Oświatowe w Warszawie
26. Dyrektorzy szkół i placówek oświatowych w województwie suwalskim z prośbą o odczytanie na radach pedagogicznych
27. Delegatura Kuratorium Oświaty w Suwałkach
28. Redakcje: "Gazety Polskiej", "Gazety Wyborczej", "Tygodnika Suwalskiego", "Przeglądu Oświatowego", "Więści Oświatowych", "Głosu Nauczycielskiego", "Kuriera Porannego", "Kuriera Podlaskiego", "Gazety Współczesnej", "Legą-rytmów", "Gazety Giżyckiej", "Ech Piskich", "Wiadomości Suwalskich", "Przełom", "Martyrii"
29. Redakcje: Suwalskiego Kuriera Telewizyjnego, Telewizyjnego Kuriera Województwa, Sprawy dla reportera, Radia Białystok, Radia 5, Radia Kormoran, III programu Polskiego Radia, Radia Z
30. Kurator Oświaty w Suwałkach – Jarosław Zieliński

Regionalna Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność" przy Zarządzie Regionu "Pojezierze" na posiedzeniu 11 grudnia br. zajęła jednoznaczne stanowisko w sprawie ewentualnego odwołania ze stanowiska Kuratora Oświaty w Suwałkach Jarosława Zielińskiego. Otóż, nadal podtrzymuje poparcie, którego udzieliła mu trzy lata temu. Oświadczyła, że bronić będzie kuratora nie tylko dlatego, że ma on solidarnościowy rodowód polityczny i że w stosunku do niego, a zwłaszcza do jego pracy merytorycznej, nie ma żadnych zarzutów. Będzie go bronić, ponieważ w swojej pracy kierował się zawsze uczciwością i prawością. Stwierdzono przy tym, że nagonka na kuratora spowodowana jest nie tylko przyczynami politycznymi, ale i zawiścią oraz chęcią zemsty na człowieku, który dobrze robi to, co powinien – przeprowadza chorą suwalską oświatę, chorą jak cały system oświaty w Polsce, przez trudny okres przemian systemowych i merytorycznych. Czyni to w sposób twórczy i z troską o nauczycieli nie tylko czynnych zawodowo, ale i emerytów. Dowodem na to ma być fakt, że suwalskie jest chyba jedynym województwem w kraju, gdzie emeryci mają swój fundusz mieszkaniowy, skąd mogą brać nisko oprocentowane pożyczki na remont mieszkania z możliwością ich umorzenia, gdy sytuacja materialna nie pozwoli na ich spłacanie.

Sekcja OiW NSZZ "S" zaapelowała do wszystkich członków i sympatyków związku o wzięcie udziału w obronie kuratora i kierowanie listów w tej sprawie do Ministerstwa Edukacji Narodowej.

(aw)

TYGODNIK SUWALSKI

Wydawca: Rada Miejska, Suwałki, ul. Mickiewicza 1, tel. 66-40-22 i 66-76-67 wew. 59. Redagują: Anatolia Gagacka (sekretarz redakcji), Zygmunt Gałaszewski (redaktor naczelny), Ryszard Łapiński, Halina Wilk oraz stali współpracownicy. Opracowanie komputerowe: "ABZ" s.c., Suwałki, ul. Noniewicza 71, tel. 66-69-73. Druk: PHU "GRAF", Suwałki, ul. Pułaskiego 12, tel. 66-95-15. Nr indeksu 379948. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów oraz dokonywania zmian tytułów. Tekstów nie zamówionych nie zwraca się. Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

ZMAGANIA KLUBOWE

kiem o uzupełnienie porządku sesji o sprawę diet. Większość radnych była jednak temu przeciwna – wniosek upadł.

Inny – o włączenie punktu "Uzupełnienie składu Zarządu Miasta" – przeszedł bez problemu. Klub Środka zgłosił jedyne go kandydata – Zenona Gościńskiego. Wynik głosowania okazał się jednak dla niego niekorzystny – nie zdołał wejść do zarządu. Miejsce po Czesławie Osewskim nadal pozostaje wolne.

Po odczytaniu przez prezydenta Leszka Późniaka sprawozdania z prac zarządu między sesjami, z którego wynikało, że za-

to jednak radca prawny sugerował, by podjąć jeszcze jedną – 30 grudnia.

O powrót do "zaklepanej" już uchwałą podwyżki opłat za wodę i kanalizację wnioskował radny Zdzisław Chmielewski.

– Chciałbym wiedzieć, na co podwyżki zostaną przeznaczone. Jeśli na budowę oczyszczalni ścieków – w porządku, jeśli na inne inwestycje – to nieuczciwe. Dlaczego lokatorzy mojej spółdzielni mają płacić za skanalizowanie na przykład Klasztornej? – pytał.

Krótko o pracy Sejmiku Samorządowego opowiedział dele-

rgat wiele czasu poświęcił problemowi przejęcia szkół, radny Maciej Ambrosiewicz zasugerował, by następną sesję poświęcić tylko tej tematyce. Zbyt wiele, jego zdaniem, jest niewiadomych – nie znane są wysokości subwencji, termin oddłużenia. Zaproponował spotkanie 30 grudnia, dzień po oświatowej sesji wojewódzkiego Sejmiku Samorządowego.

Adam Wigierski radził radnym zastanowienie się nad tym, skąd 3 stycznia wziąć pieniądze na płace dla nauczycieli.

Barbara Klimiuk w odpowiedzi stwierdziła, że nie ma tragedii. Suwałki wiedzą już, w jakiej wysokości otrzymają subwencje. Wyraziła nadzieję, że z 15 mld, jakie otrzymało kuratorium na oddłużenie, spora część przypadnie Suwałkom. Jarosław Zieliński, radny pełniący równocześnie funkcję Kuratora Oświaty, przypomniał, że pierwsze subwencje powinny spłynąć do miasta do 10 stycznia.

Mimo iż w trakcie dyskusji wiele spraw wyjaśniono, decyzja o sesji 30 grudnia została jednak podjęta. Wprawdzie warunkowa uchwała została odczytana przez kuratorium jako intencja do przejęcia szkół w mieście,

gat miasta – Andrzej Skalski. Radny Grzegorz Kubaszewski chciał wiedzieć, jak to się stało, że prezydium sejmiku podjęło między sesjami "pewne decyzje". Chodziło mu najprawdopodobniej o uchwałę negatywnie opiniującą współpracę samorządów z kuratorium w kwestii przejmowania szkół.

– Co dalej z uchwałą? – pytał.

A. Skalski nie potrafił odpowiedzieć.

– Ja też jestem nie doinformowany – mówił. – Nie wiem, co będzie z uchwałą. Nie wiem, co się zdarzy na sejmiku.

Radni przychyliili się do pozytywnej opinii Komisji Ładu Przestrzennego odnośnie "kierunków działania w celu udroźnienia układu komunikacyjnego w mieście".

Opinia została przedstawiona radzie na 42. sesji. Wtedy uznano ją za zbyt pobieżną i bezkrytyczną wobec planu przygotowanego przez fachowców. Zażądano jej zweryfikowania.

Komisja Ładu Przestrzennego nie zmieniła zdania. Przewodniczący Maciej Ambrosiewicz powtórzył: – Należy zjednoczyć siły, by pozyskać środki na

rozbudowę Utraty. Do czasu powstania obwodnicy cały ruch tranzytowy zostanie skierowany na Utratę, dzięki czemu odciąży się ulicę Kościuszki.

Opinię komisji poparł prezydent Leszek Późniak.

Zanim radni ją przegłosowali, długo dyskutowali.

Tadeusz Szturgulewski pytał, dlaczego nie uwzględniono sugestii radnego Mariana Chmielewskiego – "drogowca najwyższej klasy, bo buduje na Zachodzie". Konieczność przyjęcia jego uwag widział też Stanisław

Kowalczyk.

– Żeby nie doszło do zatorów podobnych do tego, jaki jest między Pułaskiego i Podhorskiego – mówił.

Jan Urbanowicz – architekt – stwierdził, że pan Chmielewski przyznał się, iż jest "wskim specjalistą od budowy dróg i to piaskach Afryki północnej".

– A my przecież dyskutujemy o układzie komunikacyjnym – powiedział.

Nie zgadzał się z opinią komisji Zdzisław Chmielewski.

– Czy znowu mamy podejmować jakieś decyzje tylko dlatego, żeby otrzymać pieniądze?

Dyskusję zakończył Andrzej

Skalski. Uświadomił radnym, że budowa Utraty od ulicy Kolejowej do Wojska Polskiego będzie kosztowała 120 mld – więcej niż wynosi cały roczny budżet miasta. I trzeba o te pieniądze walczyć. Szanse na ich wyrwanie będą, jeśli będą plany.

Argumentacja ta przekonała większość radnych, którzy poparli opinię komisji.

Rada rozdysonowała nie rozdzieloną do tej pory kwotę nadwyżki budżetowej – 450 mln przeznaczyła na remont budynku mieszkalnego przy ul. Pułaskiego, 900 mln na administrację samorządową i 5 mld na inwestycje. Większość tych pieniędzy pójdzie na budowę kompostow-

ni. Tylko w I półroczu 1994 roku miasto będzie musiało wyłożyć na nią 12 mld.

– Poza tym należy planować remonty szkół – uzasadnił potrzebę zwiększenia kwoty na inwestycje z 2,5 do 5 mld Zdzisław Chmielewski.

On również złożył wniosek o wyznaczenie limitu wydatków na cele osobowe i pozaosobowe na rok przyszły w formie uchwały oświadczeniowej.

Radny Jerzy Lasota zaproponował, by zarząd poinformował radę o współpracy miasta z Bankiem Rozwoju Rolnictwa.

Aleksy Lewszuk poruszył

dokończenie na str. 5

KONKURS

Architekt Wojewódzki w Białej Podlaskiej ogłasza ogólnopolski otwarty konkurs architektoniczny pod nazwą: "Modelowy zespół skoncentrowanej zabudowy mieszkaniowej realizowanej na Podlasiu"

Termin składania prac upływa 1.04.1994 r.

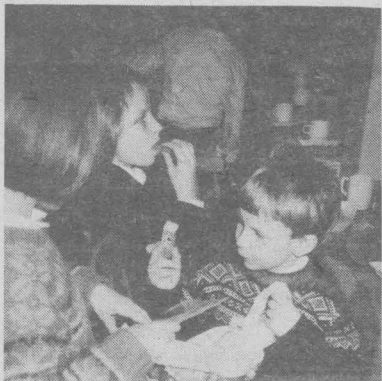
Warunki konkursu udostępnia do powielenia na koszt zainteresowanego Główny Architekt Województwa Suwalskiego, Urząd Wojewódzki w Suwałkach, ul. Noniewicza 10, tel. 66-48-16.

dokończenie ze str. 1

drugi, a pierwszy. Są to dzieci, które pochodzą z rodzin zaniedbanych moralnie, dotkniętych alkoholizmem, z rodzin niepełnych, niedostosowanych społecznie. Niektóre skierowane zostały przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, inne – przez szkolnych pedagogów.

– Odwiedziliśmy szkoły podstawowe i staraliśmy się namawiać dzieci niedostosowane społecznie, aby przychodziły do

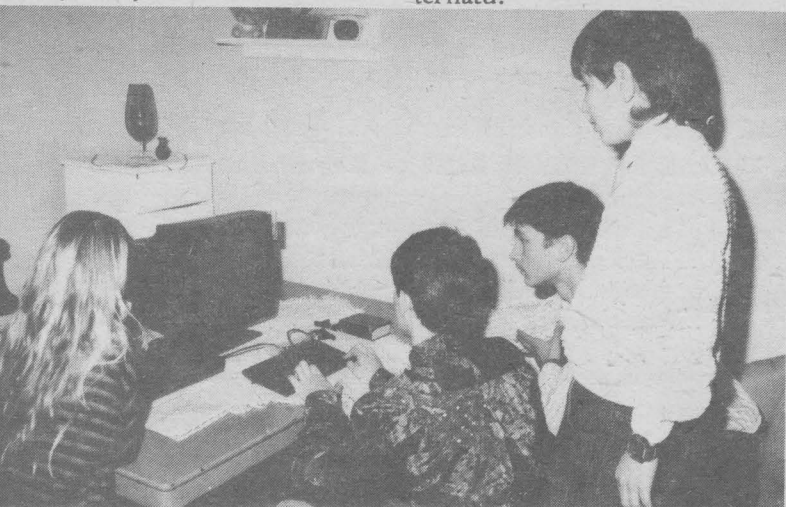
NASZ DOM

cy widnieje hasło "Człowiek dobry to prawdomówny, pobożny, pracowity". Wychowawcy starają się wypełnić je treścią. Nie jest to łatwe. Dzieci nie umieją przede wszystkim pracować, najchętniej nic by nie robiły. Nie umieją posprzątać, pozmywać po sobie. Dlatego jedną z zasad obowiązujących w "domu" jest samodzielne przyrządzanie posiłków.

W odrabianiu lekcji pomagają uczennice pobliskiego Liceum Ekonomicznego. Dzięki współpracy i zrozumieniu dyrekcji ZSE systematycznie dyżuruje tu grupa dziewcząt z internatu.

naszego domu – mówi dr Krystyna Walicka, założycielka Społecznej Organizacji Przyjaciół Dzieci. – Nie ze wszystkimi można było rozmawiać. Niektóre przyszły raz i nie wyrażały chęci uczestnictwa w zajęciach. Większość przychodzi jednak systematycznie już od dwóch lat. Widzimy zmiany u naszych wychowanków. Zauwa-

żamy czasami zmiany na lepsze w ich domach.

Dom otwarty jest latem od godz. 11 do 19, zimą zajęcia kończą się wcześniej. Dzieci przychodzą tu zaraz po lekcjach. Odrabiają prace domowe, jedzą i bawią się.

Na jednej ze ścian w świetli-

Organizacja prowadzi drugi dom w Augustowie. Są tam lepsze warunki lokalowe. Kilkoro dzieci przebywa tam na stałe. Norwegowie wyposażyli oba ośrodki w meble i w dalszym ciągu systematycznie pomagają podopiecznym w różny sposób. Oprócz pomocy materialnej, w ubiegłym roku jedno dziecko przebywało w Norwe-

gii na bardzo kosztownym leczeniu, a kilkoro na wakacjach. Dziś już norwescy opiekunowie nie przyjeżdżają tak często jak dawniej. Wierzą zarządowi, który stanowią Krystyna Szyłejko – przewodnicząca, Henryk Milejczyk i wspomniana już Krystyna Walicka. Zadaniem zarządu jest pozyskiwanie coraz to nowych sponsorów. Trzeba przyznać, że czyni to z powodzeniem. Ośrodek zyskał wielu prawdziwych przyjaciół: piekarnia KERA systematycznie dostarcza od dwóch lat pieczywo, hurtownia Garden – owoce i warzywa, Romuald Letkiewicz zafundował terakotę, a Henryk Letkiewicz – niektóre meble kuchenne, usługi transportowe świadczy wytwórnia wód gazowanych GS, natomiast dr Admira Szczypińska podjęła się leczenia zębów, a p. Szczęsna świadczy dzieciom usługi fryzjerskie. Wspierają świetlicę p. Abbas, wyznawcy Hare Kriszna, którzy poza preferowaniem kuchni wegetariań-

skiej nie narzucają swoich poglądów religijnych. Pomaga Zarząd Miasta i Zarząd Budynków Mieszkalnych oraz spółdzielnie mieszkaniowe.

Nie wszyscy jednak wykazują zrozumienie i współczucie. Za korzystanie ze stojącej bezużytecznie pobliskiej strzelnicy LOK zarząd tej małodusznej instytucji podał organizację do sądu.

Już po raz trzeci podopieczni Społecznej Organizacji Przyjaciół Dzieci mieli swoją wigilię. Tradycyjnie na uroczystość tę zaprosili swoich rówieśników, również potrzebujących pomocy. Tym razem były to dzieci niepełnosprawne. Do wszystkich przyszedł oczekiwany św. Mikołaj. Prawdziwą radość sprawiła też firma IMPULSY, która przekazała dzieciom komputer wraz ze stacją dysków, monitorem i zestawem gier oraz programem do nauki języków i słownikiem ortograficznym.

Ryszard Łapiński
Fot. W. Arasimowicz

ZMAGANIA KLUBOWE

dokończenie ze str. 3

problemy związane z instalacją nowej centrali telefonicznej w mieście.

– Wypada, żeby mieszkańcy Suwałk poznali nowe numery – powiedział sugerując, żeby może "Tygodnik Suwański" zamieścił je na swoich łamach.

(jh)

Najważniejszymi problemami tej sesji były zmiany stawek podatków od nieruchomości, środków transportowych oraz opłat lokalnych. Ustalono także ceny biletów komunikacji miejskiej.

Istotne fragmenty dyskusji radnych i wnioskodawców w tych sprawach oraz opinie podatników opublikujemy w następnym numerze. Dzisiaj informujemy tylko, że stawki podatku od nieruchomości pozostały na dotychczasowym poziomie, wzrosły natomiast ceny biletów MPK. Jednorazowy przejazd miejskim autobusem będzie kosztował 4 tysiące złotych.

Jeden z punktów obrad sesji dotyczył spraw geodezyjnych. Podjęto uchwałę o bezprzetargowej sprzedaży nie zabudowa-

nych działek, które były przekazane w użytkowanie wieczyste. Na jednej z poprzednich sesji podjęto taką samą uchwałę dotyczącą działek zabudowanych.

Ponadto postanowiono sprzedać lub przekazać w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu dwie działki o łącznej powierzchni 1,2 ha przy ul. Pułaskiego z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe. Gruntem tym zainteresowana jest jedna ze spółdzielni mieszkaniowych, ale w przetargu mogą też uczestniczyć inne podmioty.

W podobnym trybie postanowiono zbyć półhektarową działkę przy ul. Północnej, przylegającą do gruntów Spółdzielni Pracy "Budrem".

W punkcie "Zmiany w składzie stałych komisji" rada przyjęła rezygnację radnego Macieja Ambrosiewicza z członka Komisji Spraw Społecznych Rady Miejskiej.

mali upominki od św. Mikołaja. Były to świątecznie udekorowane różgi. W rozdawaniu prezentów aktywnie uczestniczyła przewodnicząca rady Danuta Iwaszko. W kularach święty gość wyznał nam, że bezskutecznie wypatrywał na sali obrad radnego Ryszarda Łapińskiego.

(zg)

Świętej osobie okazano należny jej szacunek.

★ ★ ★
W przerwie obrad radni otrzy-

– *Zapraszam do śródeczka.*
– *Ja zapraszam do centrum, ale na prawą stronę.*
– *Ja natomiast uważam, że najlepiej być w centrum środka.*

Za prawo do dodatkowego głosu należy się dodatkowy podarek.

Fot. Z. Gałaszewski

Tygodnik Suwański

5

SZKOLENIE W USA

Agencja Rozwoju Regionalnego "Ares" SA w Suwałkach i Fundacja Stefana Batorego po raz kolejny zapraszają wszystkich chętnych do wzięcia udziału w szkoleniu w USA.

Fundatorzy przyznali aż 75 miejsc Polakom, którzy będą szkolić się w dziedzinach:

- administracji publicznej,
- podatków i finansów publicznych,
- bankowości i ubezpieczeń,
- zatrudnienia i szkoleń,
- ochrony środowiska,
- pomocy społecznej,
- mieszkalnictwa i rozwoju lokalnego,
- i innych dziedzinach.

Fundatorzy, wśród których znajdują się US Agency for International Development, Council of International Programs and Soros Foundation Management Training Program, proponują 4-miesięczne szkolenie w ww. dziedzinach osobom, które:

- przepracowały co najmniej 3 lata w dziedzinie przyszłego szkolenia,
- posiadają poparcie instytucji macierzystej,
- posiadają dwa listy rekomendacyjne,
- mają własną koncepcję szkolenia zawodowego i znają potrzeby reprezentowanej dziedziny (zawarte maksymalnie na dwóch stronach, jeśli odpowiedzi na pytania formularza nie wyczerpują zagadnień),
- znają język angielski,
- posiadają zdolności kierownicze,
- są w wieku 25 – 40 lat (kryterium nie jest sztywne).

Wszyscy kandydaci, spełniający warunki merytoryczne, zostaną zaproszeni do Warszawy na rozmowy kwalifikacyjne (ok. 10.01.1994), a następnie po zakwalifikowaniu przystąpią do egzaminu z jęz. angielskiego według testu ALIGU. W przypadku zakwalifikowania, a nie zdania powyższego testu, będzie można zdawać go ponownie. Osoby zainteresowane sprawdzeniem swoich umiejętności językowych mogą kontaktować się indywidualnie z PIET Warszawa, tel. 625-25-30 lub 625-25-36.

Kandydaci powinni mieć jasno określony program celów, które zamierzają zrealizować poprzez szkolenie.

Stypendyści będą lokowani w amerykańskich organizacjach i firmach oraz równolegle uczestniczyć w zajęciach uniwersyteckich, a mieszkać u rodzin amerykańskich.

Osoby zainteresowane przystąpieniem do egzaminu proszone są o zgłaszanie się osobiście do Pawła Zajdlera – kierownika Centrum Wspierania Biznesu i Eksportu Agencji Rozwoju Regionalnego "Ares" SA w Suwałkach, ul. Korczaka 4, tel. 666-106 lub 667-035, celem otrzymania formularzy zgłoszeniowych. Wypełnione wnioski aplikacyjne muszą być dostarczone do Fundacji Stefana Batorego w Warszawie najpóźniej do 31.12.1993.

ni są na arenie krajowej?

– Można to oceniać z różnych pozycji, ale sądzę, że najbardziej obiektywna jest klasyfikacja prowadzona przez PZLA, np. w biegach przełajowych (w ramach mistrzostw Polski) klub MKS "Pojezierze" uplasował się na II miejscu (na 129 sklasyfikowanych klubów). W letnich mistrzostwach naszego kraju zajęliśmy 36. miejsce w kategorii juniorów młodszych (sklasyfikowano 215 klubów) oraz 29. miejsce w kategorii juniorów (sklasyfikowano 149 klubów). W sezonie 1993 MKS "Pojezierze" wy-

jest tajemnicą, że na ogół Pan jest ich głównym reżyserem.

– Rzeczywiście, takie pozytywne opinie są nam przekazywane. Jako wielokrotny kierownik zawodów muszę podkreślić, iż wykrystalizowała się grupa ludzi – często zupełnie nie związanych zawodowo ze sportem – która zdobyła duże umiejętności i przejawia wielkie osobiste zaangażowanie. A trzeba wiedzieć, że poważna impreza lekkoatletyczna wymaga obsady 70 – 80 osób, które muszą współpracować ze sobą, aby efektywnie realizować harmonogram zawodów. Nie po-

rząd Regionu NSZZ "Solidarność", który wspólnie z OZLA organizował Igrzyska "Solidarności" Regionu Pojezierze. To dzięki nim doszło do organizacji lekkoatletycznych zawodów z cyklu GRAND PRIX, masowych biegów ulicznych i przełajowych. Orędownikiem i propagatorem tych imprez jest m.in. przewodniczący ZR Marian Lewandowski. Dzięki ich zabiegom dyrektor Elektrimu Leszek Tyboń przeznaczył w tym roku na finał GRAND PRIX 80 mln zł. Dodatkowe wsparcie finansowe lokalnych firm i osób prywatnych pozwoliło przeznaczyć spore kwoty na premie pieniężne i nagrody rzeczowe. Bez takiego zabezpieczenia na ogół małe są szanse na przyciągnięcie lekkoatletycznych mistrzów, zwłaszcza iż koszty dojazdu do Suwałk są spore (organizatorzy ich nie pokrywają).

Pragnę jeszcze dodać, że p. Bronisław Kotwica przeznacza miesięcznie 1 mln zł na dożywianie Piotra Dziadziaka. Liczę, że ten sponsoring zawodników przyciągnie szerszy zasięg. Mówiąc o pieniądzu, nie mogę pominąć też Urzędu Wojewódzkiego i Urzędu Miasta, które finansują wiele naszych podstawowych przedsięwzięć.

– Jakich większych imprez lekkoatletycznych możemy spodziewać się w Suwałkach w przyszłym sezonie?

– Wystąpiliśmy o przyznanie nam organizacji Młodzieżowych Mistrzostw Polski oraz Ogólnopolskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej. Oczywiście będą odbywać się nadal zawody lekkoatletyczne szczebla wojewódzkiego i regionalnego.

– Jako działacz OZLA i etatowy pracownik ZOW SZS włożył Pan dużo pracy i serca w doprowadzenie stadionu szkolnego do obecnego wyglądu. Gdy Pan tego dokonał, wypowiedziano dzierżawę SZS i przekazano ten obiekt pod władanie OSiR. Jak Pan przyjął tę decyzję?

– Przede wszystkim cieszę się, że obiekt nie marnieje, jest dobrze zarządzany i wykorzystany. Satysfakcję i radość czerpię z tego, iż najbardziej masowa dyscyplina sportowa rozwija się w naszym województwie i mieście, a ja – w pewnym zakresie – do tego stałe się przyczyniam. Do Suwałk przybyłem 19 lat temu, aby "robić" tu lekką atletykę. Jeżeli nie zawiodłem tych, którzy przed laty mi zawierzyli, to inne sprawy i decyzje są mniej ważne.

– Dziękuję za rozmowę.

Jerzy Broc

NA SŁUŻBIE U KRÓLOWEJ SPORTU

Rozmowa z Marianem Stankiewiczem – wiceprezesem Okręgowego Związku Lekkiej Atletyki w Suwałkach.

– Niedawno odbyło się podsumowanie minionego sezonu lekkoatletycznego, w którym nasi zawodnicy odnieśli znaczące sukcesy. Dlaczego się to wam udało, skoro wokół nas tak dużo apatii i marazmu?

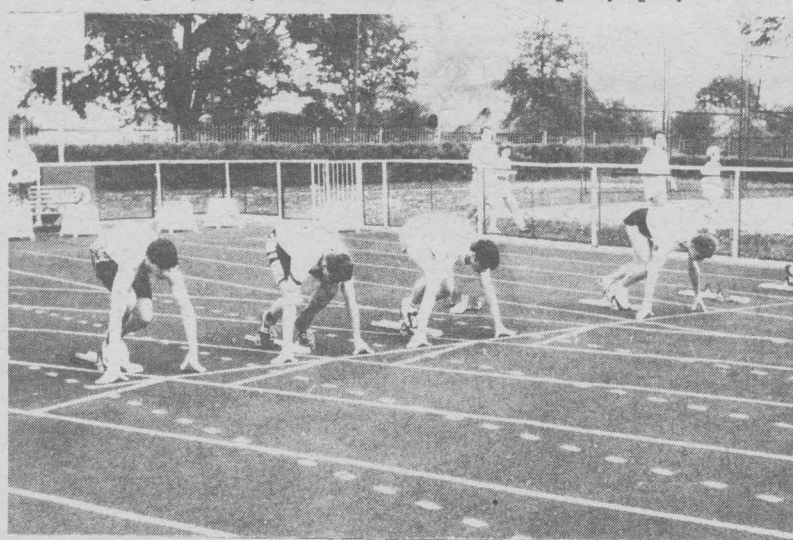
– Złożył się na to przede wszystkim duży wysiłek organizacyjny działaczy OZLA. Wielkie znaczenie ma też zmodernizowany, nowoczesny stadion z tartanową nawierzchnią. Ten nieduży kameralny obiekt zachęca młodzież do uprawiania lekkiej atletyki. Pozwala też obniżyć koszty startowe i treningowe, ponieważ nie musimy już często wyjeżdżać np. do Białegostoku lub Warszawy. Oczywiście taki piękny stadion umożliwił nam organizację w Suwałkach poważnych imprez ogólnopolskich i międzynarodowych. W zawodach tych startowało wielu mistrzów, których przykład zachęca do uprawiania sportu. Atut, jakim jest nasza baza, został dobrze wykorzystany przez OZLA, którego prezesem jest Leszek Lewoc. Duże znaczenie ma też prężna działalność klubu MKS "Pojezierze" Suwałki, którym kieruje Stanisław Krzywicki. Aktywność i zabiegi działaczy lekkoatletycznych pozwoliły na uzyskanie zabezpieczenia finansowego koniecznego do realizacji zadań. Warte podkreślenia jest dobra współpraca klubu z nauczycielami wf i trenerami. Również połączenie sekcji lekkiej atletyki LKS "Hańcza" i MKS "Pojezierze" zwiększyło potencjał organizacyjny i wprowadziło właściwą atmosferę w sprawach szkoleniowych.

– Jak nasi lekkoatleci ocenia-

walczył status klubu II-ligowego.

– Lekka atletyka to przede wszystkim sport indywidualny. Jakie tutaj mamy osiągnięcia?

– Postacią numer jeden jest junior Piotr Dziadziak (trener – Henryk Bućko) – kulomiot. Jest wicemistrzem naszego kraju. Reprezentował Polskę w trójmeczku Polska – Białoruś – Ukraina. Wśród biegaczy wyróżnia się

średniodystansowiec Sebastian Miller (trener – Wiesław Kulik). Jest on srebrnym medalistą mistrzostw Polski w hali i brązowym w letnich MPJM.

Ogromny talent ma też Andrzej Walicki (trener – Romuald Wojnowski). Na ostatnich MPJ zdobył on tytuł mistrza kraju w biegu na 2000 m z przeszkodami. Jest jeszcze sporo zawodników, którzy zajmowali miejsca bliskie podium, m.in. wychowankowie trenerów Jarosława Jutkiewicza i Janusza Paziewskiego.

– Przyjeżdżający do nas działacze i trenerzy podkreślają dobrą organizację zawodów. Nie

dają wielu nazwisk, ale wszyscy oni zasługują na pochwałę. Przebieg kibic na ogół najmniej dostrzega obsługę techniczną zawodów, a właśnie te osoby zbierają u nas najwięcej słów uznania ze strony zawodników, trenerów i działaczy PZLA. Szczególną i widoczną rolę podczas zawodów pełnią sędziowie, których szefem jest Romuald Perkowski. Wspomaga go efektywnie niezastąpiony przy elektro-

nicznym pomiarze czasu Stanisław Krzywicki. Dobra organizacja zawodów powoduje m.in. to, że do odległego północno-wschodniego krańca kraju z chęcią przybywają zawodnicy i trenerzy, w tym także obcokrajowcy.

– Podkreślając walory organizacyjne, nie możemy jednak zapominać, iż sporym magnesem – zwłaszcza obecnie – jest wysokość i rodzaj nagród. Czy lekka atletyka ma sponsorów?

– Współczesny sport wyczynowy nie może się obyć bez pieniędzy. Nie ukrywam, że troszczył się o to przede wszystkim prezes OZLA. Wspierał go w tym Za-

Jednym z najważniejszych zagadnień omawianych podczas posiedzenia komisji w dniu 17 grudnia była sprawa zarządzania szkołami podstawowymi po przejęciu ich przez samorząd. Rozpoczęła już pracę wspólna komisja inwentaryzacyjna, którą stanowią przedstawiciele kuratorium i Rady Miejskiej (radny Marian Chmielewski i Antoni Moczulski – dyrektor ZAPS). Komisji przewodniczy w imieniu Wojewody Suwalskiego Andrzej Skalski – kierownik Urzędu Rejonowego i radny miejski.

Uchwała o przejęciu szkół zawiera dwa warunki – oddłużenie i zapewnienie subwencji z budżetu państwa. O szansach ich spełnienia mówił kurator Jarosław Zieliński. Na oddłużenie szkół resort oświaty przeznaczył dla województwa suwalskiego 16 mld zł. Ile z tej kwoty otrzymają Suwałki – będzie wiadomo po 30 grudnia, kiedy to mija termin podjęcia przez gminy decyzji o

Z PRAC KOMISJI SPRAW SPOŁECZNYCH

JAK ZARZĄDZAĆ SZKOŁAMI

przejmowaniu szkół. Natomiast subwencję z budżetu państwa otrzymywać będą gminy w takiej samej wysokości, jaka przysługiwać będzie szkołom, których samorządy nie przejmą. W przypadku nieprzekazania w terminie przez resort finansów kwoty należnej gminom przysługiwać będą odsetki karne.

Komisja Spraw Społecznych przyjęła wniosek, aby w Urzędzie Miasta utworzyć wydział oświaty, jednakże w ramach istniejącej liczby etatów.

★ ★ ★

Komisja zaopiniowała też nowe stawki podatków od nieruchomości i środków transportu za rok 1994. Mają one być większe od tegorocznych o ok. 35%,

czyli o tyle, ile wynosić ma przewidywana inflacja.

Na wniosek radnego Zbigniewa Filipkowskiego komisja przyjęła projekt zmian wysokości diet przysługujących radnym. Zaproponowano zmniejszenie uposażenia przewodniczącej Rady Miejskiej oraz członków Zarządu Miasta, natomiast wysokość uposażenia radnych pracujących w komisjach uzależniona byłaby od uczestnictwa w posiedzeniach i częstotliwości obrad komisji.

Sporo kontrowersji wywołała realizacja podjętej podczas ostatniej sesji uchwały przyznającej 3 mld zł na zasiłki dla najuboższych. Kwota ta przyznana została Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej z zaznaczeniem, że

Komisja Spraw Społecznych RM wrywkowo sprawdzi kilka rodzin, które skorzystały z owej pomocy. Okazuje się, że kontrola taka nie jest dozwolona. Każda rodzina ma prawo do ochrony i tajemnicy dóbr osobistych.

Dyskusję wywołały również ostatnie informacje prasowe o wniosku prezydium sejmiku, domagającym się odwołania z zajmowanego stanowiska kuratora Jarosława Zielińskiego. Jako powód podano utrudnienia czynione przez kuratorium samorządowi przejmującym szkoły podstawowe. Uczestniczące w posiedzeniu komisji wiceprezydent Suwałk Barbara Klimiuk i kierownik Wydziału Zdrowia, Kultury i Oświaty UM Jadwiga Olbryś stwierdziły, że współpraca między Zarządem Miasta a kuratorium układa się poprawnie, a informacje na temat przekazywanych szkół podstawowych są wiarygodne i czytelne.

Ryszard Łapiński

HISTORIA LUBI SIĘ POWTARZAĆ

17 grudnia 1903 r. nad plażą Kitty Hawk w Płn. Karolinie w Stanach Zjednoczonych samolot "Flyer", skonstruowany i kierowany przez braci Orville i Wilbura Wright, na 12 sekund wzbił się w powietrze i pokonał dystans 37 metrów. Był to pierwszy lot człowieka samolotem.

Dokładnie 90 lat później nad suwalskim lotniskiem wzniósł się na wysokość 12 m i po kilku sekundach runął na ziemię samolot AN-2. Na szczęście nikt z pasażerów nie odniósł większych obrażeń. (rl)

Fot. R. Krupiński

NIC ŚWIĘTEGO

Zgodnie z bożonarodzeniową tradycją w kilku punktach Suwałk ZBM postawił świąteczne choinki. Nie wiadomo jednak, czy dotrwią one do Nowego Roku. Już po pierwszym dniu na choince stojącej w parku wymienić trzeba było... 60 żarówek, ponieważ padły one łupem złodziei i wandalii. Kilkakrotnie próbowano też zniszczyć instalację elektryczną. Wreszcie nieznanym sprawcom udało się skrócić jedną z nich o ponad metr. Sukcesy suwalskiej młodzieży byłyby z pewnością większe, gdyby nie zdecydowana postawa taksówkarzy. Podobnie skutecznie strzegą, jak dotąd, choinki pracownicy stacji benzynowej przy zbiegu ulic Reja i Pułaskiego.

Komentarz wydaje się zbyteczny.

(rl)

Telefon zaufania 66-49-41

Lekarz, psycholog, pedagog - udzieli ci porady, informacji, wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych, gwarantując anonimowość, akceptację i życzliwość. Dyżury codziennie w godz. 18.00 - 6.00 (oprócz sobót, niedziel i dni świątecznych)

CZARNA - NIEKONIECZNIE DOBRA

Państwowa Inspekcja Handlowa przeprowadziła na terenie województwa suwalskiego 10 kontroli (w zakładach produkcyjnych, hurtowniach, placówkach detalicznych) jakości kawy naturalnej. Zbadano 126 partii wyrobów. Nieprawidłowości zauważono w każdej z kontrolowanych jednostek. Stwierdzono przeterminowanie produktów, niehermetyczne pakowanie, opakowania produktów krajowych sugerujące import, usuwanie dat produkcji i w to miejsce nalepianie

metkownicą nowych oraz fakt produkcji kawy z surowca niskiej jakości, nie odpowiadającej wymaganiom normy dla najniższej klasy. W ofercie handlowej suwalskiej hurtowni "Agros Market" zakwestionowano np. 11 partii towarów przeterminowanych oraz 14 partii niewłaściwie oznaczonych. Stwierdzono również usuwanie terminów ważności na opakowaniach kawy instant "Internationale". (aw)

ZANIM PRZYSZŁA WOLNOŚĆ

Suwałki listopad 1918 - sierpień 1919 (2)

W grudniu 1918 r. wydawało się, że opuszczenie przez niemieckie władze i wojska okupacyjne Suwalszczyzny będzie kwestią jeśli nie dni, to najwyżej tygodni. 6 grudnia Walery Roman przekazał Zarządowi Tymczasowej Rady Obywatelskiej Okręgu Suwalskiego otrzymane jeszcze 28 listopada od rządu Jędrzeja Moraczewskiego pełnomocnictwa do prowadzenia pertraktacji ze stroną niemiecką w sprawie ewakuacji jej wojsk i przejęcia administracji cywilnej. W połowie grudnia 1918 r. Zarząd TRO powierzył Franciszkowi Ksaweremu Sadowskiemu zadanie organizacji powiatu suwalskiego, podjął też działania mające na celu przejęcie zakładów, obiektów użyteczności publicznej i dokumentacji władz niemieckich. TRO i jej zarząd zdołały nawiązać kontakty z władzami centralnymi w Warszawie w kwestiach szczegółowych, na przykład organizacji szkolnictwa i sądownictwa. Istniały więc realne przesłanki na to, że przyłączenie Suwalszczyzny do państwa polskiego nastąpi rychło i bez komplikacji. Delegacja powiatów augustowskiego, sejneńskiego i suwalskiego na Zjazd Polski w Wilnie, wyznaczony na dzień 28 grudnia 1918 r., otrzymała deklarację do jego prezydium z zaznaczeniem, że powiaty te są faktycznie przyłączone do Polski.

W grudniu 1918 r. w Suwałkach funkcjonowała już polska administracja miasta. W połowie tego miesiąca w magistracie było zatrudnionych 28 pracowników, a kierowali ich pracą prezydent Adam Modliński, wiceprezydenci Wiktor Wendrowski i Eliasz Rozenthal, sekretarz Zarządu Miejskiego Antoni Januszko. Urząd tworzyły wydziały: aprowizacyjny, prawny, oświaty, opieki społecznej, gospodarki miejskiej, skarbowy oraz Kancelaria Zarządu.

A oto dalsze dokumenty obrazujące życie i problemy miasta oraz działania ich władz.

1918 grudzień, Suwałki - fragment kopii umowy o kupnie-sprzedaży elektrowni w Suwałkach i Płocicznie

Z warunkiem zgody P. Intendenta armii przy Naczelnym Dowódcy Wschodu, Wydział Budowy Maszyn guberni wojennych Litwy sprzedaje w zastępstwie kasjera wojennego Sznetka i połowo-wojennego sekretarza po części budowy Bermand - Gminie Miejskiej w Suwałkach w zastępstwie Tymczasowego Zarządu Miejskiego w osobach B[era] Trockiego i Radnego miasta Adelsona

1) elektrownię w Suwałkach,

2) elektrownię w Płocicznie z podanymi w załączonych opisach 1 i 2 maszynami, sprzętami itd.

Razem zostaje sprzedany znajdujący się w elektrowniach i Płocicznie, i w Arkadii oraz znajdujący się jeszcze w drodze do wspomnianych elektrowni węgiel, a także podane w załączonym opisie 3 przedmioty, oleje i instrumenty.

Cena za kupione wynosi 350.000 marek, wyraźnie: trzysta pięćdziesiąt tysięcy

OBWIESZCZENIE.

Z dniem dzisiejszym zabrania się sprzedaży wszelkich trunków wysokokowych (wino, wódka i t. p.)

Wobec tego wszyscy właściciele sklepów, restauracji, traktierni i innych zakładów, posiadających spirytualja, obowiązani są do dnia 3. I. 1919 r. zawiadomić Magistrat (pokój № 6) o ilości posiadanych trunków.

Winni niewypelnienia niniejszego karani będą 3 miesiącami więzienia, lub karą 3000 marek, a znajdujące się u nich trunki ulegną konfiskacie.

Suwałki, dnia 29. grudnia 1918 r.

Tymczasowy Zarząd Miasta.

cy marek i ma być zapłacona w następujący sposób: 50.000 marek 3 grudnia 1918 r., 300.000 marek najpóźniej do 15 grudnia 1918 r.

Zapłata przysługuje: w niemieckiej monecie państwowej, niemieckiej pożyczce państwowej i monecie Ober[befehlshaber] - Ost. [Głównodowodzącego Wojsk Niemieckich na Wschodzie - przyp. T.R.]. Niemiecka pożyczka państwowa jest zaliczona w cenie nominalnej.

Oddanie elektrowni następuje natychmiast po zapłaceniu ceny kupnej i od tego czasu dochody wpływają na korzyść kupujących.

[...]

Wydział Budowy Maszyn obiecuje dbać, aby i po opuszczeniu przez niego Suwałk elektrownie w Suwałkach i Płocicznie były strzeżone przez wojska niemieckie do dnia opuszczenia przez nie Suwałk. Kupujący obowiązują się oświetlenie uliczne utrzymywać nadal w dotychczasowej mierze.

[...]

Archiwum Państwowe w Suwałkach, Tymczasowa Rada Obywatelska Okręgu Suwalskiego i Zarząd Rady Ludowej

Okręgu Suwalskiego 1918 - 1920, sygn. 10, k. 14 - 15.

1918 grudzień 9, Suwałki - pismo Magistratu Miasta Suwałk nr k. 10 do Zarządu Tymczasowej Rady Obywatelskiej Okręgu Suwalskiego

Powołując się na uchwałę posiedzenia Zarządu Miejskiego z dnia 7-go bm., niniejszym podajemy do wiadomości, że mając w swym posiadaniu elektrownie miejską i w Płocicznie, zobowiązujemy się zaopatrywać tartaki, nabyte przez Zarząd Rady Okręgowej, w potrzebną ilość energii. Jednak, wobec małych zapasów węgla, Tymczasowy Zarząd Miejski nie jest w stanie określić terminu, na jaki mógłby udzielać siły elektrycznej.

Co zaś się tyczy ceny za kilowat energii, to takową zakomunikujemy w niedalekiej przyszłości.

Tymcz. Zarząd Miejski
Prezydent A. Modliński
Sekretarz A. Januszko

jw., k. 10.

1918 grudzień 13, Suwałki - pismo Magistratu Miasta Suwałk nr k. 35 do Zarządu Tymczasowej Rady Obywatelskiej Okręgu Suwalskiego

Niniejszym komunikujemy, że w dniu dzisiejszym zjawił się do Zarządu Miejskiego Naczelnik Okręgu Suwalskiego, Amtsvostehar, i wyraził gotowość oddania papierów, dotyczących administracji tego powiatu; wobec czego prosimy W. Panów o łaskawe zajęcie się tą sprawą.

Tymczasowy Zarząd Miejski
Prezydent A. Modliński
Sekretarz A. Januszko

jw., sygn. 3, k. 16.

1918 grudzień 15, Suwałki - Ogłoszenie Tymczasowego Zarządu Miejskiego

Wszystkie osoby, przybywające do Suwałk, od dnia dzisiejszego obowiązane są, w przeciągu 24 godzin od chwili przyjazdu, meldować się w Zarządzie Milicji Miejskiej.

Powyższe postanowienie dotyczy i mieszkańców miasta, dotychczas niezameldowanych.

Winni niewypelnienia niniejszego podlegać będą przewidywanym karom.

[...]

Tymczasowy Zarząd Miejski
Drukarnia Skiebskiego w Suwałkach, ul. Uspieńska nr 38 jw., sygn. 10, k. 18.

1918 grudzień 19, Suwałki - fragment kopii listu miejskiego lekarza we-

ZANIM PRZYSZŁA WOLNOŚĆ

teryarii Adamowicza do Prezydenta Miasta Suwałk

Do Pana Prezydenta m. Suwałk

Ponieważ bicie bydła i trzody chlewnej na rzeźni miejskiej przyjmuje rozmiary nienormalne, przeto czuję się w obowiązku zameldować Panu o stanie rzeczy.

Od dnia 21-go listopada r.b. do dnia wczorajszego włącznie, czyli w ciągu 27 dni, zabito na rzeźni 293 sztuki bydła i

155 sztuk trzody chlewnej, co wynosi dziennie po 11 sztuk bydła i około 6 świń. Licząc, że miasto nasze ma obecnie 18 tysięcy mieszkańców – na każdego mieszkańca wypadłoby dziennie około pół funta (1 funt – 0,4 kg – przyp. T.R.) mięsa, wiemy jednak, że przy obecnej cenie mięsa jest ono dostępne tylko dla warstw zamożniejszych, które stanowią nikły odsetek ogólnej ilości mieszkańców Suwałk, czyli mięso

bite na rzeźni nie konserwuje się na miejscu, a musi być wywożone z miasta. [...]

Podpisał lekarz weterynarii Adamowicz

Z oryginałem zgodne:
Prezydent

Sekretarz A. Januszko

jw., k. 24.

1918 grudzień 29, Suwałki – obwieszczenie Tymczasowego Zarządu Miejskiego

Z dniem dzisiejszym zabrania się wywozu z miasta wszelkich materiałów, jak również i artykułów spożywczych. Znalezione przedmioty, wywożone bez specjalnego na to upoważnienia (przepustki), będą konfiskowane, a winni karani. Osoby wyjeżdżające z Suwałk i pragnące zabrać z sobą, potrzebne na drogę zapasy spożywcze, lub inne jakiegokolwiek materiały, obowiązane są zwracać się do Magistratu, pokój Nr 6 o przepustkę na wywóz takowych.

[...]

Tymczasowy Zarząd Miasta

jw., k. 32.

Tadeusz Radziwonowicz

OGŁOSZENIE.

Osobom, przybywającym do Suwałk pozwala się zatrzymywać tylko na przeciąg 48 godzin.

Życzący dłużej przebywać, winni uzyskać na to pozwolenie milicji.

Suwałki, dnia 29 grudnia 1918.

Tymczasowy Zarząd Miejski.

BARWNY ŚWIAT DZIECKA

Już po raz dwunasty dzieci cieszyły się, oglądając swoje prace w Galerii "Chłodna 20", gdzie w dniu 27 listopada odbyło się uroczyste otwarcie wystawy i podsumowanie XII Wojewódzkiego Przeglądu Dziecięcej Twórczości Plastycznej. Inicjatorem i organizatorem tego największego w województwie suwalskim przeglądu jest Wojewódzki Dom Kultury w Suwałkach.

Domy kultury i szkoły pracują z dziećmi przez cały rok, aby następnie zgłosić najlepsze prace do konkursu. W tym roku napłynęło ich 2.005.

Jak zwykle konkurencja była duża, a największą szansę miały dzieci odpowiednio "prowadzone", czyli pracujące przez dłuższy czas pod umiejętną opieką tego samego instruktora czy nauczyciela. Wychowankowie Marka Karpowicza – instruktora z MOK w Sejnach – od czterech już lat samodzielnie zajmują się wykonywaniem książeczek dziecięcych. W tym roku były to "EKO... fraszki, ECHO... fraszki" –

"Karta świąteczna" – Sylwia Sawośko (l. 13) z Sejn.

ilustracje do fraszek Wacława Klejmonta. Ciekawe były też piękne grafiki i prace typu collage z MGOK w Gołdapi. Sukcesy odniosły dzieci pracujące w Wojewódzkim Domu Kultury pod kierunkiem Kazimierza Gomułki. Pięknie rywalizują ze sobą nauczycielki ze Szkoły Podstawowej w Filipowie: Irena Augustynowicz i Wioletta Winiewicz. Otrzymały one na-

grody za wprowadzanie różnorodnych technik i wysoki poziom prac swoich podopiecznych.

Od wielu lat podziwiamy piękne prace dziecięce powsta-

łe pod kierunkiem Leszka Nowosielskiego ze Szkoły Podstawowej w Miłkach.

Na wystawie w Galerii "Chłodna 20" prezentowanych było 407 najciekawszych prac plastycznych 160 dzieci z całego województwa. Tematyka była bardzo urozmaicona: portrety, scenki rodzajowe, pejzaże, świat baśni, a wszystko to w bajecznych, tęczyowych kolorach, bez twórczych zahamo-

wań, tętniące życiem, pełne ekspresji, ale też i zadumy. Prawie wszystkie możliwe techniki – malarstwo, rysunek, przepiękne grafiki, wycinanki, tkaninki, a nawet niesamowicie wymowne maski. Konkurencja była duża i dlatego jury miało pełne ręce roboty. Nagrodzono – 407 prac 160 dzieci. Fundatorami nagród byli: Wojewódzki Dom Kultury, Wydział Rozwoju Regionalnego, Kultury, Turystyki i Sportu Urzędu Wojewódzkiego oraz Zarząd Wojewódzki Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Suwałkach. Szkoda tylko, że po 11 latach o tegorocznym przeglądzie zapomniało Kuratorium Oświaty. Jest to tym smutniejsze, że ze szkół napływa największa ilość prac. Naprawdę szkoda.

Serdecznie gratulujemy przede wszystkim dzieciom, ale za poniesiony trud należą się również gratulacje prowadzącym z nimi zajęć.

Jadwiga Błaszczyk-Jurkonis

PS Placówki kultury i szkoły mogą wypożyczać z WDK prace dziecięce do eksponowania na terenie całego województwa.

PROBLEMY UZALEŻNIEŃ

rubryka Klubu Abstynenta "Filar"

16-400 Suwałki, ul. Klonowa 41 ("Dom Złotego Wieku")

**JESTEŚ UZALEŻNIONY,
WSPÓŁŻYJESZ Z OSOBĄ UZALEŻNIONĄ!!!**

**WSZELKIE PROBLEMY
ZWIĄZANE Z UZALEŻNIENIEM**

POMOŻE CI PRZEWYCIĘŻYĆ

KLUB ABSTYNENTA "FILAR"

- PRZYJDŹ - NAPISZ - ZADZWOŃ,

tel. 67-17-19.

**NIE ZWLEKAJ - SPRÓBUJ - SZANSA NA
SPOKOJNE ŻYCIE DLA CIEBIE I TWOICH
BLISKICH - NIE ZMARNUJ JEJ!**

CZEKAMY NA CIEBIE!

W klubie prowadzona jest całotygodniowa działalność dla osób uzależnionych i ich rodzin.

W poniedziałki w godz. 18.00 - 20.00 spotykają się grupy osób współuzależnionych (rodziny).

We wtorki w godz. 18.00 - 20.00 w grupach wsparcia dla osób dorosłych i dzieci prowadzone są zajęcia przez psychoterapeutów i psychologów.

W środy w godz. 18.00 - 20.00 zapraszamy osoby uzależnione na miting AA, a rodziny osób uzależnionych na zajęcia w grupie Al-Anonu.

W czwartki w godz. 18.00 - 20.00 - dzień klubowy (spotkania towarzyskie).

W piątki w godz. 18.00 - 20.00 grupy AA prowadzą swoje zajęcia.

W soboty i niedziele w godz. 17.00 - 20.00 imprezy okolicznościowe pozwolą zapomnieć o problemach.

Zbliża się koniec roku, który w niejednym domu z powodu alkoholu był czasem awantur, wylewania łez, cierpienia. Wielu z nas pragnęłoby, aby Nowy Rok przyniósł radość, miłość, chęć i siłę do działania. To wszystko można osiągnąć, gdy mocno zapagniemy i uwierzemy w siebie.

Osobom uzależnionym, ich rodzinom oraz wszystkim sympatykom abstynencji, znającym brutalne skutki choroby alkoholowej życzymy w nadchodzącym Nowym Roku wytrwałości, miłości, realizacji wszystkich pragnień. Niechaj 1994 rok należy do Ciebie i Twoich najbliższych. Niech nie zniszczy go alkohol. Spełnienia najskrytszych marzeń ludzi cierpiących i wytrwałych z pogodą ducha i wiarą w lepsze jutro

życzy Klub Abstynenta "Filar"

★★★

1 grudnia br. w Klubie Dyskusyjnym Szkoły Podstawowej nr 7 w Suwałkach wzięliśmy udział w konferencji na temat: "Środki odurzające i ich wpływ na życie człowieka". Jest to bardzo piękna inicjatywa. Zachęcamy inne szkoły i zawsze służymy swoim doświadczeniem.

Pragniemy serdecznie podziękować Wytwórni Podkładów Strunobetonowych "KOLBET" w Suwałkach za wsparcie finansowe na działalność statutową klubu.

Naszym sympatykom podajemy numer konta: PKO Suwałki 79514-1267-132.

★

Niech mottem nadchodzącego roku będą słowa Friedricha von Bodelschwinga:

"Kiedy spotkasz uratowanego alkoholika, masz przed sobą bohatera. Czyha w nim bowiem uśpiony wróg śmiertelny. On zaś trwa obciążony swą słabością i kontynuuje mozolną swą drogę poprzez ten świat, w którym panuje kult picia. Wśród otoczenia, które go nie rozumie. W społeczeństwie, które sądzi, że ma prawo spoglądać na niego z góry jako na człowieka pośledniejszego gatunku, ponieważ ośmiela się on płynąć pod prąd alkoholowej rzeki. Kiedy spotkasz takiego człowieka - wiedz, że jest to człowiek w bardzo dobrym gatunku".

DO SIEGO ROKU!!!

**CoR-
-DENT**

Szanownym
pacjentom
najserdeczniejsze
życzenia
Świąteczne
i Noworoczne

składa:

lek. dent. **DANUTA SIDOREK**

gabinet: ul. Waryńskiego 25

poniedz.
wtorek
środa
piątek

od godz. 15.00,

tel. 66-79-89

**PRYWATNE
POGOTOWIE
STOMATOLOGICZNE**

sobota
niedziela

18.00 - 22.00

tel. 66-79-89

OGŁOSZENIA DROBNE

Reumatolog, lekarz chorób wewnętrznych Irena Dorosz-Grajek, ul. Kościuszki 93, poniedziałki - 15.15 - 16.45.

**

Chirurg Zbysław Grajek, porady, zabiegi chirurgiczne, UDP - diagnostyka chorób naczyniowych, ul. Kościuszki 93, wtorki, czwartki - 15.15 - 16.45.

**

Sprzedam działkę budowlaną, 1938 mkw., przy ul. Pułaskiego 18. Bliższe informacje po godz. 18.00 tel. Orneta 41 lub Suwałki 66-46-38.

INFORMATOR BEZROBOTNYCH

Rejonowy Urząd Pracy proponuje pośrednictwo w zatrudnieniu.

Potrzebni są:

- główny księgowy,
- akwizytorzy,
- szwaczki,
- sprzedawca,
- technicy mechanicy - ślusarze,
- spawacze - monterzy instalacji sanitarnej,
- elektronik,
- pracownik fizyczny,
- kierownik działu płac i kadr.

Prace dla inwalidów:

- technolog - wdrożeniowiec,
- szwaczki,
- księgowa (obsługa komputera),
- stolarz,

- cukiernik,
- mechanik - konserwator,
- obsługa urządzeń komputerowych,
- samodzielny pracownik techniczno-ekonomiczny (obsługa komputera),
- diagnostyk samochodowy,
- pracownik ds. rozliczeń i faktur (komputer),
- techniczna obsługa sekretariatu,
- operator kamery wideo,
- kasjer,
- pędzlarz - stolarz,
- monter - diagnosta komputerowy.

Szczegółowe informacje - Rejonowy Urząd Pracy, ul. Kościuszki 71 A, tel. 71-04.

Zarząd Miasta Suwałk ogłasza pisemny przetarg ofert ograniczony do biur projektowych z terenu Suwałk na prace projektowe

z zakresu:

- drogi
- sieć energetyczna
- sieć wodociągowa
- sieć kan. sanitarnej
- sieć kan. deszczowej
- sieć ciepła
- sieć telekomunikacyjna
- sieć gazowa

W kwartale ulic: Pułaskiego, Świerkowa, Modrzewiowa, Nawrota (dawne koszary wojskowe)

Zadaniem projektantów będzie:

1. Sporządzenie aktualnych podkładów geodezyjnych.
2. Skompletowanie niezbędnych do projektowania warunków technicznych, w tym badania gruntu w zakresie niezbędnym do PT.
3. Przygotowanie wniosku do decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji ww. zakresie, w terminie do 20 kwietnia 1994 r.
4. Opracowanie planu realizacyjnego i projektów technicznych I etapu realizacji inwestycji, tzn. uzbrojenia i dróg planowanego zespołu mieszkaniowego w zabudowie szeregowej przy ul. Modrzewiowej (38 MW), w terminie do 20 maja 1994 r.

Oferta winna zawierać:

- nazwę firmy projektowej,
- ceny ryczałtowe ww. zadań z załączoną wyceną szczegółową.

Oferty w zaklejonych kopertach z napisem "Koszary" należy składać w Urzędzie Miejskim w pok. nr 112 do 30 stycznia 1994 r. do godz. 15.00.

Otwarcie ofert nastąpi 31 stycznia 1994 r. o godz. 10.00 w pok. nr 112 z udziałem oferentów.

Zainteresowane biura projektowe mogą zapoznać się z obowiązującym na tym terenie miejscowym planem szczegółowym zagospodarowania przestrzennego rejonu ul. Reja oraz ideogramami uzbrojenia terenu objętego ww. planem, w pok. nr 112 UM.

Zastrzega się możliwość unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Urząd Miejski w Suwałkach ogłasza konkurs

na wykonanie pięciu tablic informacyjnych,
które umieszczone zostaną
na drogach wlotowych do miasta.

Podstawowe wymagania:

- wykonanie z metalu,
- napisy i znaki kolorowe wykonane farbą fluoroscencyjną: "Suwałki - miasto wyróżnione Dyplomem Rady Europy", "Grande-Synthe Francja Suwałki Polska miasta zaprzyjaźnione".

Na tablicach winny znajdować się herby Suwałk i Grande-Synthe oraz znak Rady Europy.

Oferty, w załakowanych kopertach oznakowanych napisem "Konkurs - tablice", zawierające propozycję wykonania, sposób oraz koszt i termin wykonania, należy składać do 15 stycznia 1994 r. w sekretariacie Urzędu Miasta, ul. Mickiewicza 1, 16-400 Suwałki.

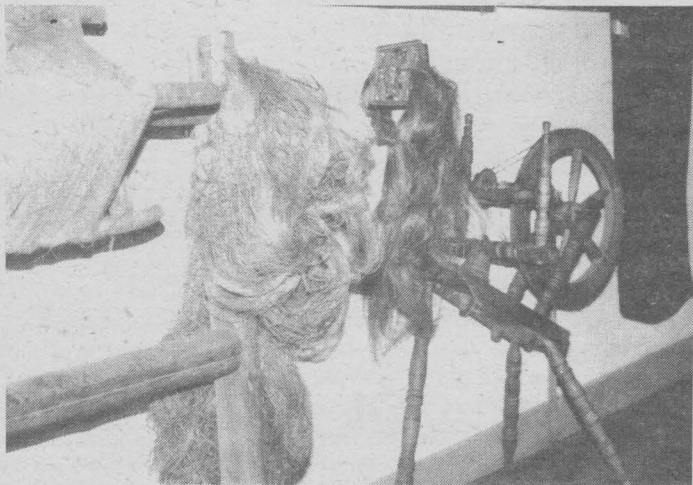
INFORMATOR KULTURALNY

Muzeum Okręgowe

zaprasza na ekspozycje stałe – "Pradzieje Ziemi Suwalskiej" – wystawa archeologiczna; "Alfred Wierusz-Kowalski" – wystawa malarstwa; "Malarstwo polskie XIX – XX wieku"; "Malarstwo i rysunek Bohdana Urbanowicza", "Rzeźba Adama Siemaszki", "Judaika".

Wojewódzki Dom Kultury

Galeria "Chłodna 20" zaprasza na wystawę etnograficzną "Len"

Suwalski Teatr Animacji (ul. Kościuszki 76, tel. 62-403, 44-36) zaprasza na

wystawę rysunku i grafiki Zbigniewa Bąka;
– organizuje wyjazdy do Warszawy na spektakle teatralne, operetkę i spektakle operowe połączone ze zwiedzaniem miasta.

Galeria Fotografii "Pacamera" (ul. Kościuszki 76 – wejście od ul. Chłodnej) zaprasza na wystawę fotograficzną członków klubu.

Biuro Wystaw Artystycznych

zaprasza na wystawę "Rzeźba i płaskorzeźba twórców z kraju i ze świata" oraz ekspozycję "Eko-art".

Można wypożyczać po przystępnych cenach dzieła sztuki twórców z kraju i zagranicy.

Kino "Bałtyk"

29-30.12 – "Wędrowka do domu" prod. USA, b/o, godz. 15.00,

– "Na linii ognia" prod. USA, od lat 15, godz. 17.00 i 19.00,

1-6.01 – "Super Mario Bros" prod. USA, od lat 12, godz. 17.00.

CO DO GARNKA?

KOLACJA SYLWESTROWA

Ani się spostrzegliśmy, a tu już się zbliża koniec roku. Wypadałoby jakoś uroczystej przywitać ten następny. Jeśli nie wybieramy się na bal, zaprosimy do siebie przyjaciół albo sąsiadów. Taki sylwester spędzony w miłym, kameralnym gronie pozwoli nam z optymizmem rozpocząć nowy rok. Nie musimy za bardzo się wysilać. Wystarczy trochę baloników, dyskretne oświetlenie (świece?) i dobry humor. A do jedzenia? Oczywiście zimne zakąski – wędliny, jajka nadziewane, sałatki, a po północy gorące dania: flaki, bigos, no i słodkości. O północy obowiązkowo szampan.

Chrust, czyli faworki

1 i 3/4 szklanki mąki, 3 żółtka, jajko, pół łyżeczki sody oczyszczonej, pół szklanki śmietany, kieliszek alkoholu (rumu, wódki itp.), szczypta soli; 75 dag smalcu do smażenia; cukier puder z wanilią do posypania; do pomocy: jedna osoba bardzo przydatna.

Do przesianej mąki dodajemy żółtka, jajko, sodę, alkohol i śmietanę, wyrabiamy gładkie ciasto. Z ciasta oddzielamy

czwartą część, resztę przykrywamy miseczką.

Walcujemy ciasto bardzo cienko, bo od tego zależy jakość chrustu. Gdy się nam wydaje, że to już, przekrawamy rozwałkowany placek na 2 części, jedną z nich przykrywamy ściereczką, a drugą walcujemy dalej, aż do cienkości pergaminu! Wtedy dopiero radełkiem lub ostrym nożem krajemy paski szerokości ok. 3 cm. Te paski z kolei krajemy w ukośne kawałki długości 10-12 cm, w środku robimy ok. 2-centymetrowe nacięcie i przewijamy przez środek. I tak po kolei, aż zużyjemy całe ciasto. Smalec do smażenia rozpuszczamy w szerokim, płaskim rondlu. Smażenie rozpoczynamy dopiero wtedy, gdy jest on dostatecznie rozgrzany, co najlepiej można sprawdzić wrzucając kawałek rozwałkowanego ciasta: powinien on błyskawicznie urosnąć i lekko żółknąć. Smażymy chrust najlepiej na 4 ręce; jedna osoba walcuje, kraje i przygotowuje faworki do smażenia, druga wrzuca je gorący tłuszcz i wyjmuje usmażone na jasnożółty kolor, układa je na warstwie papierowych serwetek (co jakiś czas zmienianych) do odsączenia, po czym przekłada na półmisek i posypuje przez sito cukrem pudrem z wanilią.

Szczęśliwego Nowego Roku!

Agata

KTSD w Suwałkach serdecznie dziękuje w imieniu własnym i dzieci Przedsiębiorstwu Remontów i Budownictwa Ogólnego w Suwałkach Spółka z o.o., ul. Przytorowa 2, za zorganizowanie paczek mikołajowych 70 dzieciom, podopiecznym towarzystwa.

Dziękujemy również za drobny upominek STP w Suwałkach.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący
Krajowego Zarządu Towarzystwa
Zenon Dziedzic

PRZEŻYWANIE CZASU

dokończenie ze str. 1

czy nie zdradziliśmy samego siebie? Czy mamy jeszcze własne przekonania? Czy nie powtarzamy bezmyślnie tego, co przekazują nam mass media – traktujące nas często jak manekiny, które łatwo wewnątrz formować po to, by inni za nie myśleli i decydowali?

Dostrzegając upływ czasu, zastanówmy się nad tym, czy go właściwie dzielimy, np. dla siebie, dla dzieci, dla pracy, a wierzący – także dla Boga. Jeśli proporcje podziału są zachwiane, starajmy się je szybko skorygować. W przeciwnym wypadku trudno będzie nam usprawiedliwić wszystko stwierdzeniem: chciałem, ale nie miałem czasu.

Jerzy Broc

ROZWIĄZANIA ZADAŃ SZACHOWYCH

Zadanie 50 a. Czarne powinny wprowadzić do gry swego Gb7, a więc: 1. ... S:d3 2. G:d3 (nie można oczywiście 2. H:h3? bo od razu 2. ... Sf2 mat) 2. ... G:e4+ 3. G:e4, H:f1 mat.

Zadanie 50 b. Ta kombinacja rozpoczęła się od efektownego poświęcenia hetmana: 1. H:h6+! Kg7-g8. Jeżeli 1. ...K:h6, to 2. S:f7+, Kg7 3. S:d8, W:d8 4. W:e7+. 2. Gh4, S8h7 3. S:g6! Czarne poddały się.

Zadanie 51 a. 1. He5! Wf6 (czarna wieża mogła odejść na inne pole) 2. Hg5! Czarne poddały się bo 2. ...hg5 3. Wh8 mat.

Zadanie 51 b. 1. ...Wb2+ 2. Wd2, Hd1! i to efektowne poświęcenie rozstrzyga.

Zadanie 52 a. 1. ... G:f3+ 2. K:f3, Hd5+ 3. Kg4, Hh5 mat.

Zadanie 52 b. 1. Wc8! H:c8. Jeśli 1. ... Hd7, to 2. W:f8+, K:f8 3. Se3. 2. Se7+, Kh8 3. S:c8, W:c8 4. H:f7. Łatwa wygrana białych.

KOZIOROŻEC (22.12-20.01)

Możesz się zapędzić w sytuację dość nieprzyjemną, ale twój intelekt podpowie ci właściwe wyjście. Koniec tygodnia zaskoczy cię czymś niezwykłym. Możliwe nowe znajomości i przyjaźnie, nawet miłość.

WODNIK (21.01-20.02)

W kontaktach z otoczeniem staraj się wykazywać więcej taktu i grzeczności. Posiadasz zdolności przywódcze i potrafisz porwać za sobą innych, ale nie wolno ci popadać w samouwielbienie. Sytuacja finansowa – dobra.

RYBY (21.02-20.03)

Możesz przeżywać niepowodzenia w sferze uczuciowej, nie ma na to rady, ale otrząśniesz się z tego szybciej niż myślisz. Rysuje się za to całkiem realna szansa na poprawę twojej sytuacji finansowej.

BARAN (21.03-20.04)

To może być jeden z bardziej udanych tygodni. Przede wszystkim zdołasz szybko i skutecznie rozwiązać większość bieżących problemów. Przy okazji nawiążesz nową, interesującą znajomość.

BYK (21.04-20.05)

Twoje plany są fantastyczne, ale brakuje ci odwagi do ich realizacji. Nie rzucaj się od razu na głęboką wodę, bo możesz "utonać". Wyzbądź się niecierpliwości, wtedy sukces murowany.

BLIŹNIĘTA (21.05-21.06)

Z wyjątkiem niedzieli udany tydzień, choć bez rewelacji. W pracy nastaw się psychicznie na nową funkcję i pokaż, na co cię stać. Możliwa poprawa budżetu.

RAK (22.06-22.07)

Twoje pomysły spodobają się w pracy. Umocnisz przez to swoją pozycję zawodową. Wiele satysfakcji przeżyjesz podczas spotkań ze Skorpionem!

LEW (23.07-22.08)

Uleganie pokusom może doprowadzić do konfliktu z bliską ci osobą. Nie możesz sobie pozwolić na niedyskrecję, gdyż wyrządzisz komuś dużo przykrości. W interesach dobre perspektywy, ale w rodzinie wypada poprawić atmosferę.

PANNA (23.08-22.09)

Jeżeli odczuwasz dolegliwości zdrowotne, to zrezygnuj z planowanego wyjazdu, bo skutki mogą być groźne. Obecnie twój organizm jest mniej odporny na choroby. W sprawach sercowych małe zamieszanie.

WAGA (23.09-23.10)

Początek tygodnia może być dość nudny, lecz później nastąpi ożywienie i to nieoczekiwane. Szybko zmienisz najbliższe plany, szykuj się do nowych zadań. Odpisz na zaległy list.

SKORPION (24.10-22.11)

Dobrze przeprowadzona transakcja dostarczy ci w tym tygodniu dużo radości, a także umożliwi chwilowy odpoczynek. Ciesz się więc życiem i nowymi możliwościami. Nie zapominaj jednak o bliskich i ich potrzebach.

STRZELEC (23.11-21.12)

Początek tygodnia będzie wymagać od ciebie znacznego wysiłku w pracy, ale później, kiedy sprawy się już ułożą, będzie łatwiej. Twoje poczucie humoru i chęć niesienia pomocy innym zyskają ci uznanie otoczenia.

IGRASZKI W ZODIAKU

Tadeusza Charmuszki

O KOZIOROŻCU

W oczach ginie na nizinie.

O WODNIKU

Świat przez wodników jest opanowany. Stąd tyle kałuż na ulicach mamy.

O RYBACH

Ich życiowa gratka: opływanie w dostatkach.

O BARANIE

Najpiękniejszy kozuch nie zakryje rogów.

O BYKU

Nie można z takim żyć w zgodzie, co ciągle bodzie i bodzie.

O BLIŹNIĘTACH

Bywają soliści oraz bigamiści.

O RAKU

Rzecz to bezsprzeczna: dom go uwstecznia.

O LWIE

Ogół przezornie z takim się liczy, co pożreć lubi i dużo ryczy.

O PANNIE

W nozdrza wciąga zapach sianka pozostały w resztkach wianka.

O WADZE

Rozwagę i peność ceni przy sięganiu do kieszeni.

O SKORPIONIE

Nawet z sąsiadem dzieli się jadem.

O STRZELCU

Niezwykle ceni umiar i cnotę, szczególnie kiedy leży pod płótem.

– Samiuśka skąd wraca?
– Z kacownika.
– Oho, widzieliście jo, jaka obrotna. A co tam rzucili?
– Mojego chłopca.
– Nie może być! To on je taki chodliwy towar?
– Ee, gdzieżby tam! Nieborak spokojnie w rowie leżał, nikomu nie wadził, ale w ramach świątecznych porządków wymietli go i już.
– O moiściewy, co się przez ten Czarnobyl i komete Haleja narobiło! Ludziska całkiem zdurnieli. No, a kieszonkowego nie naruszyli mu zbytnio?

Z cyklu: Pogaduszki

KUMOSZKI

– Naruszyli, naruszyli. Miał na motor, a teraz mu na hulajno-gie musze dorzucić.
– Może to i lepiej! Z benzyny wieczne kłopoty, a z "Półmocy" do miasta cały czas z górki, to sie nawet zbytnio nie namęczy.
– Teraz nie z benzyny, ale z centralnym grzaniem kłopoty, bo podobno pod Warszawą jakieś dwóch na krzywe ryło do grzejnej rury sie podłączyło.
– Co samiuśka powie! Pewnie przez to w blokach tak sie ochłodziło?!
– Jasne. Takie rzeczy piorunem rozchodzi sie po kraju.
– A samiuśkiej podnieśli?
– Już nie te lata, żeby mnie podnosili.
– Toteż ja nie o strone erotycznie pytam, ale o czynsz.
– Czynsz, owszem, galanto

poszedł w górę. Tylko wode opuścili.
Przedtem schodziłam po nio z czwartego piętra na trzecie, a teraz musze na drugie. Mówio, że za rok, dwa do hydrantu trzeba będzie zasuwać.
– Na ten hydrant samiuśka zbytnio nie liczy, bo to strażacki pypeć.
– Na wiosne sie zanosi.
– Po czym samiuśka tak wnioskuje?
– Po kielbasie. Człowiek kupi, nie zdąży do domu dolecieć, a ta już zielona!
– Kolor chodliwy. Nie słysza-

ła, po ile ostatnio zielone?
– Te dla rolnictwa?
– Co dla rolnictwa?
– No, światło zielone.
– To nie dla rolnictwa, tylko dla pieszych. Rolnicy muszo drogo okrężno zasuwać.
– Pewnie w spirale cenowo wpadli.
– Wszystko możliwe. Ongis na czerwonym tak sie zacięło, aż wybuchła epidemia – nomem omen – czerwoni.
– Bajki gadacie. Żeby wszyscy ręce umywali, to by nie wybuchła! Ale teraz naród paskudny. Bioro i nawet rąk nie myjo!
– A na sylwestra samiuśka gdzie pędzi?
– Jak zwykle, kochaniuśka, jak zwykle. W piwnicy.

Tadeusz Charmuszko

NAJTAŃSZE

OGŁOSZENIE

w "Tygodniku Suwalskim"

2 tysiące za słowo, 3 tysiące za cm kw.

ŚRODA

PROGRAM I

- 6.00 Kawa czy herbata?
- 9.00 Wiadomości
- 9.10 Program dnia
- 9.15 Mama i ja
- 9.30 Domowe przedszkole
- 9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
- 10.00 "Na wariackich papierach" - serial prod. USA
- 10.45 Muzyczna Jedynka
- 10.50 Taki jest świat
- 11.15 Klub dobrej książki
- 11.30 Podróże na kresy: "Chocim" - reportaż S. Auguścika
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 Program dnia
- 12.15 Magazyn notowań
- 12.45 Dla dzieci: "Choinka, choinka"
- 13.30 - 15.55 Telewizja Edukacyjna
- 13.30 "Kolejdy" Jacka Kaczmarskiego
- 14.00 "... gdzie zapodziały się starodawne czasy" (uroczystości związane z obchodami 200. rocznicy urodzin Aleksandra Fredry)
- 14.25 Fredrowskie powiedzonka
- 14.35 "... bo na cóż życie bez miłości" - Maria Pawlikowska-Jasnorzewska - widowisko poetyckie
- 15.35 "Zimowa pastorałka" - impresja filmowa
- 15.50 Jaka szkoła
- 16.05 Dla dzieci: "Ale cyrk" oraz film z serii "Jacek"
- 16.50 Muzyczna Jedynka
- 17.00 Teleexpress
- 17.20 Klinika zdrowego człowieka
- 17.40 "Miasteczko niepokojem uśpione" - reportaż
- 18.05 "Na wariackich papierach" - serial prod. USA
- 19.00 Wieczorynka
- 19.30 Wiadomości
- 20.15 Studio Sport
- 22.10 "Rytm serca" - koncert galowy
- 23.00 Wiadomości
- 23.15 Gorąca linia
- 23.25 Muzyczna Jedynka
- 23.35 "Rozróżba w Harleminie" - film fab. prod. USA
- 1.15 Nocne czuwanie bez butelki

PROGRAM 2

- 7.30 Panorama
- 7.35 Przeboje Dwójki
- 8.05 Program lokalny
- 8.35 "Robin Hood" - serial anim. prod. włosko-hispańskiej
- 9.00 Studio Dwójki
- 9.15 "Pokolenia" - serial prod. USA
- 9.40 Świat kobiet
- 11.00 Panorama
- 11.05 Studio Dwójki
- 11.15 Studio Sport
- 12.00 Truskawkowe Studio
- 12.30 "Gazda z Bańskiej" - film dok. Z. Skonieczne

- 13.00 go
- 13.05 "Czterdziestolatek - 20 lat później" - serial TP (powt.)
- 14.00 "Podróże pana Kleksa" - film fab. prod. polskiej
- 15.25 Powitanie
- 15.35 "Robin Hood" - serial anim. prod. włosko-hispańskiej
- 16.00 Panorama
- 16.05 Magazyn przechodnia
- 16.25 Skrzydła bliżej marzeń
- 16.50 Losowanie gier liczbowych totalizatora sportowego
- 17.05 Od pierwszego do pierwszego
- 17.30 "Pokolenia" - serial prod. USA
- 18.00 Panorama
- 18.03 Program lokalny
- 18.35 Koło fortuny
- 19.05 Krystian Zimmerman gra koncerty Beethovena
- 19.45 Historia pana Tadeusza
- 20.00 Mały ekran - duży format: "Za ścianą" - film fab. prod. TP
- 21.00 Panorama
- 21.30 Ekspres reporterów
- 22.05 "Na antenie" - serial filmowy prod. USA
- 22.30 Michał Urbaniak - New York 1992
- 23.00 "Andy Warhol" - program o odbiorze jego sztuki przez młodą generację polskich artystów i mieszkańców jego rodzinnych stron
- 23.30 Ścieżki duchowe - Michał Kulpowicz
- 24.00 Panorama
- 0.05 "Bez sensu" - program rozrywkowy

CZWARTEK

PROGRAM I

- 6.00 Kawa czy herbata?
- 9.00 Wiadomości
- 9.10 Program dnia
- 9.15 Mama i ja
- 9.30 Domowe przedszkole
- 9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
- 10.05 "Policjanci z Miami" - serial sensacyjny prod. USA
- 10.55 Muzyczna Jedynka
- 11.00 Kwadrans na kawę
- 11.15 Videofashion
- 11.40 Smoczek czy grzechotka?
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 Program dnia
- 12.15 Magazyn notowań
- 12.45 Dla dzieci: "Choinka, choinka" oraz "Filmy pod choinkę"
- 13.30 - 15.55 Telewizja Edukacyjna
- 13.35 Eko-lego
- 13.50 Zwierzęta świata: "Małpy we mgle" - serial przyrodniczy prod. angielskiej
- 14.20 Taki pejzaż
- 14.40 Jak być młodym, pięknym i...
- 15.00 Studio Sport
- 15.55 Program dnia
- 16.05 Dla młodych widzów: "Ale cyrk?" oraz film z

- serii "Jacek"
- 16.50 Muzyczna Jedynka
- 17.00 Teleexpress
- 17.20 "Miliard w rozumie" - teleturniej dla erudytów
- 17.45 "Raport o zagrożeniach" - film dok. A. Pietraszek
- 18.05 Energetyczna alternatywa
- 18.30 Znaki czasu
- 19.00 Program muzyczny dla dzieci
- 19.10 Wieczorynka
- 19.30 Wiadomości
- 20.00 Bilans
- 20.20 "Policjanci z Miami" - serial sensacyjny prod. USA
- 21.10 Tylko w Jedynce
- 22.00 Z Ogórkami po kraju
- 22.25 Pegaz
- 23.00 Wiadomości gospodarcze
- 23.20 Gorąca linia
- 23.30 Muzyczna Jedynka
- 23.35 "Kuba Fidel Castro" - film dok. prod. USA
- 0.20 To lubię

PROGRAM 2

- 7.30 Panorama
- 7.35 Przeboje Dwójki
- 8.05 Program lokalny
- 8.35 "Kot w butach" (ost.) - serial anim. prod. japońskiej
- 9.00 Transmisja obrad Sejmu (w przerwie obrad ok. 11.00 i 13.00 - Panorama)
- 15.30 Powitanie
- 15.35 "Kot w butach" - serial anim. prod. japońskiej
- 16.00 Panorama
- 16.05 Studio Sport
- 16.35 Multihobby
- 16.55 W cieniu Kremla
- 17.30 "Pokolenia" - serial prod. USA
- 18.00 Panorama
- 18.03 Program lokalny
- 18.35 Koło fortuny
- 19.05 Krystian Zimmerman gra koncerty Beethovena
- 20.00 Film dokumentalny Jerzego Boguckiego
- 21.00 Panorama
- 21.30 Sport
- 21.40 Przed Jałtą - po Jałcie
- 22.00 Dramat obycz. prod. francusko-portugalskiej
- 23.25 "Manius" - film dok. J. Boguckiego
- 24.00 Panorama
- 0.05 "You Are the Top - Cole Porter" - film prod. amerykańsko-angielskiej o historii życia i twórczości Cole'a Portera

PIĄTEK

PROGRAM I

- 6.00 Kawa czy herbata?
- 9.00 Wiadomości
- 9.10 Program dnia
- 9.15 Mama i ja
- 9.30 Domowe przedszkole
- 10.00 "Szwedzi w Warszawie" - film przygodowy prod. polskiej
- 11.30 Mistrzostwa Polski Formacji Tanecznych
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 Program dnia
- 12.15 Magazyn notowań
- 12.45 Mini lista przebojów

- 13.30 - 15.55 Telewizja Edukacyjna
- 13.50 Tak jak w kinie
- 14.05 Na karuzeli
- 14.20 Yuppies
- 14.45 Odpukać, odpukać
- 15.05 Jaka jesteś?
- 15.15 Jeśli nie Oxford, to co?
- 15.40 W kalejdoskopie
- 15.55 Program dnia
- 16.05 Dla dzieci: "Ciuchcia" oraz film z serii "Jacek"
- 17.00 Teleexpress
- 17.20 "Teraz ja - Grzegorz Wons" - program Olgi Lipińskiej
- 17.45 Tata, a Marcin powiedział
- 18.00 Randka w ciemno
- 18.45 W kraju Zulu Gula
- 19.00 Wieczorynka
- 19.30 Wiadomości
- 20.15 "Ptaszek na uwięzi" - komedia sensacyjna prod. USA
- 22.30 "Odkurzone przeboje" - program rozrywkowy
- 23.00 "Klatka" - program K. Jaroszyńskiego
- 24.00 Życzenia noworoczne
- 0.10 Szopka noworoczna
- 0.55 "Szałowa noc" w "Moulin Rouge"
- 1.55 "Oczy świadka" - film sensacyjny prod. USA
- 3.25 Sylwestrowe MTV

PROGRAM 2

- 7.30 Panorama
- 7.35 Przeboje Dwójki
- 8.05 Program lokalny
- 8.35 "Batman" - serial anim. prod. USA
- 9.00 Studio Dwójki
- 9.10 "Aktorka" - film dok. G. Skurskiego o Krystynie Jandzie
- 9.40 Świat kobiet
- 10.05 Saperski turniej - finał roku szkoleniowego w przodującej jednostce Wojska Polskiego
- 11.00 Panorama
- 11.05 Studio Dwójki
- 11.10 Cyrk świata
- 12.10 "Tops in blue" - koncert zespołu muzycznego złożonego wyłącznie z żołnierzy kontraktowych
- 13.00 Panorama
- 13.05 Film fabularny
- 14.50 Bieg sylwestrowy
- 15.20 Program rozrywkowy
- 16.00 Panorama
- 16.10 "Wygrać z diabłem" - film fab. prod. USA
- 17.40 Programy lokalne
- 18.00 "Small business" - pilot serialu prod. polskiej
- 19.05 "Wielka gala w Krynicy" - z okazji 200-lecia uzdrowiska
- 20.15 Sylwester w Dwójce
- 21.00 Panorama
- 21.30 Sylwester w Dwójce
- 23.00 "Oficer i gentelman" (1) - melodramat prod. USA
- 24.00 Życzenia noworoczne
- 0.10 "Oficer i gentelman" (2) - melodramat prod. USA
- 1.15 Sylwester w Dwójce

SOBOTA

PROGRAM I

- 7.00 Program dnia
- 7.05 Zwierzęta świata: "Małpy we mgle" - film dok. prod. angielskiej

- 8.00 "Słoń afrykański" - film dok. prod. USA
- 9.30 Ziarno
- 9.50 Dla dzieci: "Powrót do krainy Oz" - baśń anim. prod. USA
- 11.20 Anno Domini'93 (przebieg wydarzeń muzycznych pierwszej połowy 1993 r.)
- 12.00 Wiadomości oraz powtórzenie orędzia
- 12.15 Walt Disney przedstawia
- 13.35 Telewizyjny Teatr Rozmaitości: Neil Simon "Manhattan poker"
- 15.10 Noworoczne MTV
- 15.40 Dwóch takich z kabaretu "Klika"
- 16.00 Studio Sport
- 17.00 Teleexpress
- 17.25 "Dynastia - pojednanie" (cz. 2-ost.) - film fab. prod. USA
- 19.00 Małe wiadomości DD
- 19.10 Wieczorynka
- 19.30 Wiadomości
- 20.00 Polskie zoo
- 20.30 "Wielka wyspa" - komedia sensacyjna prod. polskiej
- 22.15 Muzyczna Jedynka
- 0.20 "Do utraty tchu" - melodramat prod. USA
- 1.55 Paul McCartney - koncert w Stanach Zjednoczonych

PROGRAM 2

- 7.25 Powitanie
- 7.30 "Twierdza Wawel" - reportaż
- 8.00 Ulica Sezamkowa
- 9.00 Tacy sami
- 9.30 "Wawel" - film dokumentalny
- 10.10 Róbta co chcesz
- 10.30 "Benny Hill - ulubieniec świata" - film dok. prod. angielskiej
- 11.30 "Piosenki ze starego podwórka" - widowisko artystyczne
- 12.10 Studio Dwójki
- 12.15 Koncert noworoczny z Wiednia
- 13.30 Dopóki płynąć będą rzeki: "Rio Grande" - western prod. USA
- 15.25 Koło fortuny
- 15.55 Losowanie zakładów liczbowych totalizatora sportowego
- 16.00 Panorama
- 16.15 "Czterdziestolatek 20 lat później" - serial TP
- 17.20 Studio Dwójki
- 17.30 Studio Sport
- 18.15 Studio Dwójki
- 18.30 "Gra" - teleturniej
- 19.00 Świąteczna rewelacja miesiąca: "Księżniczka czarodasza" - film niemiecko-węgierski według operetki Emmericha Kalmana
- 21.00 Panorama
- 21.25 Słowo na niedzielę
- 21.30 Studio Dwójki
- 21.40 Pięciolecie kabaretu "Pa-ka"
- 22.15 "Żółtodziób" - film sensacyjny prod. USA

NIEDZIELA

PROGRAM I

- 7.00 Rolnictwo na świecie
- 7.15 Przystanki codzienności
- 7.35 Tydzień
- 8.30 Notowania
- 9.00 "Biały wielbłąd" - film anim. prod. francuskiej

9.45 Teleranek oraz "Niebieski ptak" (1)
 11.00 Szopka noworoczna (powt.)
 11.45 Telewizyjny koncert żyć
 12.20 Teatr dla dzieci: "Niebieski ptak" (2)
 13.05 Z kamerą wśród zwierząt
 13.30 "Beverly Hills" - film fabularny
 15.05 Idole
 15.30 Sto pytań do Janusza Zatorskiego
 16.00 Pieprz i wanilia
 16.40 Antena
 17.00 Teleexpress
 17.30 "Dynastia Colbych" (1) - serial prod. USA
 18.20 7 dni - świat
 19.00 Wieczorynka
 19.30 Wiadomości
 20.15 "Malibu Road 2000" (1) - serial obycz. prod. USA
 21.10 Sportowa niedziela
 22.00 Kabaret Olgi Lipińskiej
 22.50 Wokół wielkiej sceny
 23.30 "Czternaście stacji" - film fab. prod. japońskiej
 1.00 "Paul McCartney - New World Tour" (2) - koncert w Stanach Zjednoczonych

PROGRAM 2

7.30 Echa tygodnia (dla niesłyszących)
 8.00 "Piotruś Pan i piraci" - serial anim. prod. USA
 8.25 Film dla niesłyszących: "Malibu Road 2000" (1) - serial prod. USA
 9.15 Słowo na niedzielę
 9.20 Powitanie
 9.30 Programy lokalne
 10.30 Wielka orkiestra świątecznej pomocy
 11.00 Godzina z Hanną Barberą
 12.00 "Lew świętego Marka" - film fab. prod. włoskiej
 13.30 Wielka orkiestra świątecznej pomocy
 14.00 Studio Sport
 14.50 Wielka orkiestra świątecznej pomocy
 15.00 Podróże w czasie i przestrzeni: "Wszechświat naszego ciała" - serial dok. prod. japońskiej
 15.50 Wielka orkiestra świątecznej pomocy
 16.00 Panorama
 16.10 Program dnia
 16.20 "Dzieciaki, kłopoty i my" - serial komedowy prod. USA
 16.45 Wielka orkiestra świątecznej pomocy
 17.15 Wydarzenie tygodnia
 17.40 Wielka orkiestra świątecznej pomocy
 17.55 Chimera
 18.25 "Gra" - teleturniej
 19.00 Wielka orkiestra świątecznej pomocy
 20.00 "A kuku, panie kuku" - serial anim. prod. niemieckiej
 20.10 Linia specjalna
 21.00 Panorama
 21.25 Wielka orkiestra świątecznej pomocy
 22.20 "Ojcowie i synowie" (1) - serial prod. niemieckiej
 23.25 Wielka orkiestra świątecznej pomocy
 24.00 Panorama

0.05 Wielka orkiestra świątecznej pomocy

PONIEDZIAŁEK

PROGRAM 1

6.00 Kawa czy herbata?
 9.00 Wiadomości
 9.10 Program dnia
 9.15 Mama i ja
 9.30 Domowe przedszkole
 9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
 10.05 "Dynastia Colbych" (1) - serial prod. USA
 10.55 Muzyczna Jedyńka
 11.10 Przyjemne z pożytecznym
 11.20 Gotowanie na ekranie
 11.40 Szkoła dla rodziców
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15 "Family album" - język anglo-amerykański dla średnio zaawansowanych
 12.40 "Muzzy in Gondoland" - język angielski dla najmłodszych
 12.45 Luz
 13.30 - 15.55 Telewizja Edukacyjna
 13.30 Szkoły w Europie
 13.50 Blok interdyscyplinarny
 13.55 "Prawdziwy Rembrandt. Tropienie geniusza" - film dok. prod. angielskiej
 14.45 Pytania o postmodernizm - Ewa Kuryluk
 15.20 Na mnie możesz liczyć - Erna Rosenstein
 15.25 Jak Fiszer buduje Paryż
 15.55 Program dnia
 16.05 Luz
 16.50 Muzyczna Jedyńka
 17.00 Teleexpress
 17.20 Dla młodych widzów: "Kwant"
 17.40 Prawnik domowy
 18.05 "A teraz Frannie" (1) - serial komedowy prod. USA
 18.30 Konteksty
 19.00 Wieczorynka
 19.30 Wiadomości
 20.00 Prosto z Belwederu
 20.20 Teatr Telewizji: Mervyn Jones "Historia jednego dnia z epilogiem"
 21.25 Miniatury
 21.30 Program publicystyczny
 21.55 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej
 22.10 Reportaż
 22.25 "... wyszedłeś, aby powracać" - reportaż W. Karwata i A. Pankiewicza
 23.00 Wiadomości
 23.15 Gorąca linia
 23.25 Muzyczna Jedyńka
 23.35 "Życie na sprzedaż" - serial prod. włoskiej
 1.00 Przeboje Bogusława Kaczyńskiego

PROGRAM 2

7.30 Panorama
 7.35 Przeboje Dwójki
 8.05 Programy lokalne
 8.35 "Przygody kaczkorka Jonatana Alfreda Kwaka" - serial anim. prod. holenderskiej
 9.00 Studio Dwójki
 9.15 "Pokolenia" - serial prod. USA
 9.40 Ona
 10.05 "Muzzy in Gondoland" - język angielski dla najmłodszych
 10.10 "Reporters" - język angielski dla młodzieży

10.20 "Muzzy comes back" - język angielski dla dzieci
 10.25 "Alles gute" - język niemiecki dla początkujących
 11.00 Panorama
 11.05 Studio Dwójki
 11.10 7 dni polskiego sportu
 12.00 "John Fitzgerald Kennedy - sam o sobie" - film dok. prod. USA
 13.00 Panorama
 13.05 "Czterdziestolatek - 20 lat później" - film TP (powt.)
 14.00 Rzeczpospolita druga i pół
 15.00 B and B, czyli spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
 15.25 Powitanie
 15.35 "Przygody kaczkorka Jonatana Alfreda Kwaka" - serial anim. prod. holenderskiej
 16.00 Panorama
 16.05 Studio Sport
 16.15 Dedykacje
 16.40 Przegląd kronik filmowych
 17.15 Polska Kronika Filmowa
 17.30 "Pokolenia" - serial prod. USA
 18.00 Panorama
 18.03 Program lokalny
 18.35 Koło fortuny
 19.05 "John Fitzgerald Kennedy - sam o sobie" - film dok. prod. USA
 20.00 "Błyskawice" - serial prod. USA
 20.25 Auto
 21.00 Panorama
 21.30 Sport
 21.40 Reporterzy Dwójki przedstawiają
 22.05 Noc detektywów: Flesz - "Kolekcja Catheriny" - serial kryminalny prod. niemiecko-włoskiej
 23.35 "Wina i kara" - film dok. A. Mrowińskiej i J. Szczyrńskiej
 0.05 Panorama
 0.10 Paco de Lucia w Poznaniu - koncert muzyki flamenco
 0.40 "Błyskawice" - serial prod. USA

WTOREK

PROGRAM 1

6.00 Kawa czy herbata?
 9.00 Wiadomości
 9.10 Program dnia
 9.15 Mama i ja
 9.30 Domowe przedszkole
 9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
 10.00 "Życie" - serial prod. japońskiej
 10.45 "Ścisłe jawne" - wojskowy program publicystyczny
 11.00 Giełda pracy, giełda szans
 11.20 Muzyczna Jedyńka
 11.25 "Marzenie i spełnienie" - reportaż
 11.45 Uszyj to sama
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15 Magazyn notowań
 12.45 Dla dzieci: "Tik-tak" oraz film z serii "Cadi-chon"
 13.30 - 15.55 Telewizja Edukacyjna
 13.35 Nasz Bałtyk
 13.50 Kuchnia
 14.05 Klub domowego komputera

14.20 W kręgu nauki
 14.45 Łyk matematyki
 15.00 Rysuj z nami?
 15.10 Postscriptum "Rysuj z nami"
 15.15 Z wiedzą przez życie
 15.30 Joystick
 15.55 Program dnia
 16.05 Dla dzieci: "Tik-tak" oraz film z serii "Cadi-chon"
 16.50 Muzyczna Jedyńka
 17.00 Teleexpress
 17.20 Studio Sport
 18.05 "Murphy Brown" - serial komedowy prod. USA
 18.30 Rewizja nadzwyczajna
 19.00 Wieczorynka
 19.30 Wiadomości
 20.00 Sejmograf
 20.25 "Straszny sen Dzidzusia Górkiewiczza" - film fab. prod. polskiej
 22.15 Listy o gospodarce
 22.45 Co nowego - Andrzej Rosiewicz
 23.00 Wiadomości
 23.15 Gorąca linia
 23.25 Muzyczna Jedyńka
 23.30 Niezwykłe biografie: "Wszystko jest poezją. Edward Stachura" - film dok. A. Brzozowskiego
 0.30 Po północy
 1.15 Siódemka w Jedyńce

PROGRAM 2

7.30 Panorama
 7.35 Przeboje Dwójki
 8.05 Program lokalny
 8.35 "Annette" - serial anim. prod. japońskiej
 9.00 Studio Dwójki
 9.15 "Pokolenia" - serial prod. USA
 9.40 Świat kobiet
 10.05 "Family album" - język anglo-amerykański dla początkujących
 10.30 The carsat crisis" - język angielski w nauce i technice
 10.45 "Starting business en-

glish" - język angielski w biznesie
 11.00 Panorama
 11.05 Studio Dwójki
 11.15 Animals
 11.45 Ojczyzna polszczyzna
 12.00 Biografie: "Montgomery Clift. Jego miejsce pod słońcem" - film dok. prod. USA
 13.00 Panorama
 13.05 Flip i Flap
 13.40 Przeboje Dwójki
 14.00 Godzina szczerości (powt.)
 14.50 "Adam Bujak - w poszukiwaniu utraconego Boga" - film dok. Stanisława Kubiaka
 15.30 Powitanie
 15.35 "Annette" - serial anim. prod. japońskiej
 16.00 Panorama
 16.05 Studio Sport
 16.15 Dom
 16.45 Ojczyzna polszczyzna
 17.00 Zwierzęta w przysłówkach: "Złośliwy jak małpa"
 17.10 Znaki czasu
 17.35 "Pokolenia" - serial prod. USA
 18.00 Panorama
 18.03 Program lokalny
 18.35 Koło fortuny
 19.05 Biografie: "Montgomery Clift. Jego miejsce pod słońcem" - film dok. prod. USA
 20.05 Studio Teatralne Dwójki: Siemion Złotnikow "Akapić"
 21.00 Panorama
 21.30 Sport
 21.40 Pogotowie ekologiczne Dwójki
 21.50 Polska a NATO
 22.20 Perły z lamusa: "Wieczór w pociągu" - film fab. prod. francusko-belgijskiej
 24.00 Panorama
 0.05 "Złote lata" (ost.) - serial prod. USA

Klub abstynenta "Filar"

Telefon zaufania

67-17-19

od 18.00 do 21.00

od poniedziałku do piątku

Zbigniew EKMAN

Ordynator Okulistyki WSzZ informuje,

że przyjmować będzie

w prywatnym GABINECIE LEKARSKIM

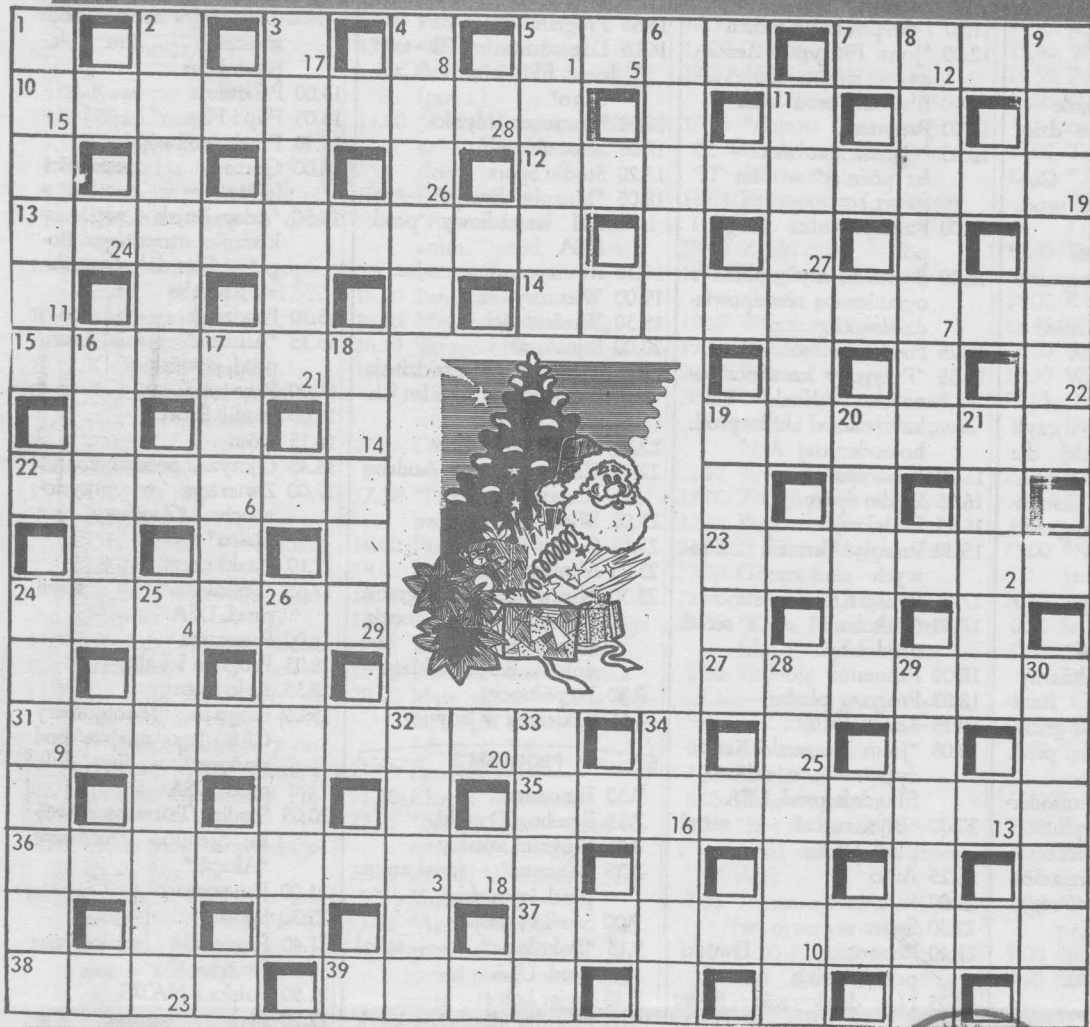
przy ul. Andersa 10 (przedszkole)

w poniedziałki, środy i czwartki

w godz. 15.30 - 16.30.

Aplikuje także soczewki kontaktowe.

KRZYŻÓWKA NR 52/93

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29					

Po rozwiązaniu krzyżówki litery z krutek ponumerowanych w prawym dolnym rogu ustawione od 1 do 29 utworzą aktualne hasło, które po wpisaniu do konkursowego diagramu prosimy przelać na adres redakcji "TS" w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru.

Rozwiązanie krzyżówki nr 47

"Czas stoi, my biegniemy". Nagrodę książkową (do odebrania w redakcji "TS") wylosował pan Robert Śliwowski, Suwałki, ul. Paweckiego 32. Losowała Bożena.

POZIOMO:

- 5) antonim straty,
- 7) miękkławka,
- 10) urządzenie służące do wystrzeliwania pocisków rakietowych,
- 12) tam powstaje "Tygodnik Suwalski",
- 13) przylądek na Półwyspie Iberyjskim,
- 14) nowatorski ruch artystyczny,
- 15) pisarz, artysta zaliczany tradycyjnie do wzorowych, uznanych,
- 19) zespół trzech elementów,
- 22) niedokrwiłość,
- 23) część nogi,
- 24) sposób bycia serio,
- 27) miasto w płn. Etiopii,
- 31) w starożytności fenickie miasto – państwo w płn. Afryce,
- 35) latanina,
- 36) górna kondygnacja wysokiej izby,
- 37) instrument muzyczny,
- 38) natarcie,
- 39) część kościoła.

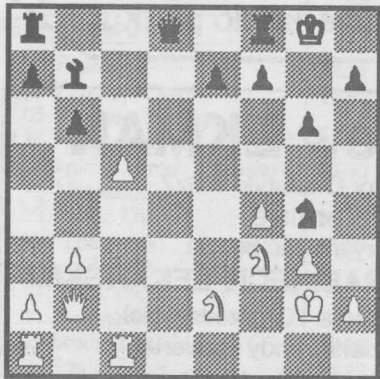
PIONOWO:

- 1) z nim odprawia się petenta,
- 2) ryba naszych akwenów,
- 3) miejscowość z Zakładami Azotowymi,
- 4) ustępuje tylko Ładodze,
- 5) drzazga,
- 6) łotr, łajdak, szubrawiec,
- 8) rzymska bogini rzemiosł i sztuki,
- 9) stan w USA,
- 11) pomieszczenie dla samolotów,
- 16) feudum,
- 17) brazylijski taniec,
- 18) australijski niedźwiadek,
- 19) imię kobiece,
- 20) mahometanizm,
- 21) jugosłowiańska złotówka,
- 24) osoba brzydka, niezgrabna,
- 25) powłoka pokrywająco – zabezpieczająca,
- 26) muzykant,
- 28) kamień szlachetny,
- 29) związek organiczny używany jako barwnik do włosów,
- 30) krewny Buddy i jego ulubiony uczeń,
- 32) obraz cerkiewny,
- 33) konopie manilskie,
- 34) czasomierz.

"Paž"

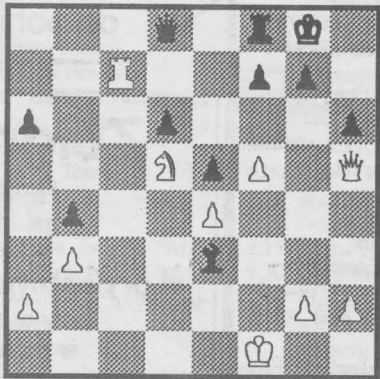
ZADANIA SZACHOWE

BETHE – HELBIG
Berlin 1970

Zadanie nr 52a Mat w 3 pos. Zaczynają czarne.

PADEWSKI – MINIĆ
Polanica 1963

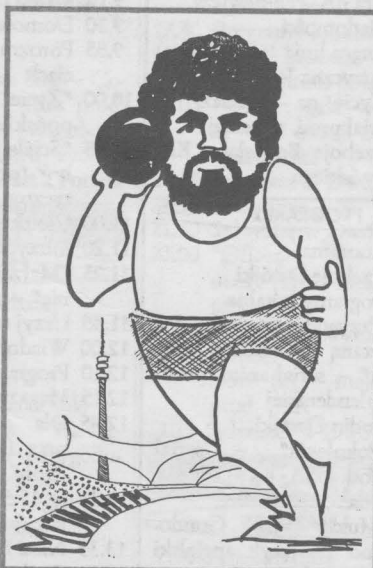

Zadanie nr 52b. Wskazać najlepsze posunięcia białych.

Rozwiązania w na innej stronie "TS".

SŁYNNNE POSTACIE

(konkurs)

Rozwiązaniem konkursu jest imię i nazwisko przedstawionej na stylizowanym portrecie osoby i krótki opis jej osiągnięć.

Zachęcamy też do przesyłania własnoręcznie wykonanych karykatur, które mogą być wykorzystane w tej rubryce. Zamieszczony obok rysunek wykonał pan Andrzej Cieślukowski.

Wśród autorów prawidłowych rozwiązań będą losowane nagrody książkowe (lub inne wydawnictwa) tematycznie związane z dziedziną reprezentowaną przez odgadniętą postać.

Rozwiązanie na kartce pocztowej z naklejonym kuponem konkursowym prosimy przesłać na adres redakcji "TS" w ciągu 10 dni od daty ukazania się numeru.

KUPON NR 4